

Fredag den 11. maj 2012 (D)

1

82. møde

Fredag den 11. maj 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren om regeringens energipolitiske initiativer.

Af Steen Gade (SF), Lars Christian Lilleholt (V), Pernille Rosenkrantz-Theil (S), Mikkel Dencker (DF), Rasmus Helveg Petersen (RV), Per Clausen (EL), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 09.05.2012).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 181:

Forslag til lov om overførsel af forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering Kennedy Centret til Region Hovedstaden.

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 27.04.2012).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om en national kortlægning af omfanget af radon ved daginstitutioner for børn under skolealderen.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 13.03.2012).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 64:

Forslag til folketingsbeslutning om bygningsmæssigt selveje for universiteterne.

Af Mette Bock (LA) m.fl.

(Fremsættelse 30.03.2012).

5) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om de videregående universitetsuddannelser.

Af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Alex Ahrendtsen (DF).

(Anmeldelse 27.03.2012. Fremme 29.03.2012).

Mogens Lykketoft (S), Bertel Haarder (V), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV) og Holger K. Nielsen (SF):

Lovforslag nr. L 188 (Forslag til lov om ændring af lov om Folketingets Ombudsmand. (Fastsættelse af embedsperiode for Folketingets ombudsmand og oprettelse af et børnekontor hos Folketingets Ombudsmand)).

Jakob Ellemann-Jensen (V), Jeppe Kofod (S), Hans Kristian Skibby (DF), Lone Lokindt (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Christian Juhl (EL), Mette Bock (LA) og Per Stig Møller (KF):

Forespørgsel nr. F 40 (Hvad kan ministeren oplyse om regeringens nye strategi for dansk udviklingssamarbejde?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Udenrigsministeren (Villy Søvndal) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om Europarådets virksomhed og Danmarks deltagelse heri.

(Redegørelse nr. R 14).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling mandag den 11. juni 2012.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren om regeringens energipolitiske initiativer.

Af Steen Gade (SF), Lars Christian Lilleholt (V), Pernille Rosenkrantz-Theil (S), Mikkel Dencker (DF), Rasmus Helveg Petersen (RV), Per Clausen (EL), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 09.05.2012).

Kl. 10:01

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 181:

Forslag til lov om overførsel af forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering Kennedy Centret til Region Hovedstaden.

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).
(Fremsættelse 27.04.2012).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Hans Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Kennedy Centret er i dag et selvstændigt nationalt forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering, og det hører i dag under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Lovforslaget her går ud på at overføre Kennedy Centret som en samlet enhed til Region Hovedstaden med samme opgaver, bevilling, personale og bygning som i dag. Som der også står i lovforslaget, tilsigtes der altså ikke ændringer i centerets opgaveområder eller indskrænkninger i centerets økonomi, og det skal fortsat videreføre en tæt integration af forskning, rådgivning og patientbehandling. Med forslaget løftes Kennedy Centret ud af lov om sektorforskningsinstitutioner, bliver en del af det regionale sundhedsvæsen og omfattes af sundhedslovens afsnit VI om sygehusydelse. Centerets bestyrelse bliver nedlagt, og Region Hovedstaden overtager så det overordnede ledelsesansvar og bliver ansættelsesmyndighed for de indtil nu statsligt ansatte.

Som udgangspunkt vil Venstre se positivt på forslaget, da det har en række vigtige fordele, men vi deler også bekymringerne fra flere organisationer. En overførsel af Kennedy Centret til Region Hovedstaden vil sikre et patientgrundlag, som gør det muligt at fastholde og udvikle centerets unikke forskning og rådgivning på det genetiske område. Så vil centerets samarbejde og koordinering med andre enheder med tilsvarende opgaver i regionen blive styrket, og det forventes at have en række positive effekter inden for bl.a. koordinering af patientforløb og forskning. Overførsel af Kennedy Centret vil på den måde være til gavn for bl.a. patienterne, enheder i regionen, deres samarbejde med centeret og for forskningsmiljøer i ind- og udland.

Det fremgår af forslaget, at samarbejde og koordinering inden for Region Hovedstaden vil blive styrket, men af høringssvarene kan vi også se, at der er nogle, der bekymrer sig over, om enheder i andre regioner måske vil få svært ved at samarbejde med Kennedy Centret. Det kunne så medføre en forringelse af centerets kvalitet i form af tab af ekspertise, dårligere forskningsmuligheder og forskelsbehandling af patienter fra forskellige regioner. Andre peger på, at bl.a. forskningen og rådgivningen bør blive ved med at være på et højt internationalt niveau, selv om Kennedy Centret ikke længere hører under de krav, der er i lov om sektorforskningsinstitutioner.

Venstre vil i udvalgsbehandlingen kigge nærmere på, hvordan vi sikrer, at øjenklinikens landsdækkende status bevares. Det handler om den frie, lige og ubureaukratiske adgang til behandling og om det faglige niveau for den lille gruppe af synshandicappede, som har behov for hjælp fra øjenklinikken. Skal øjenklinikken følge med over i den overførsel af opgaver til Region Hovedstaden, eller findes der andre og bedre løsninger? Dansk Blindesamfund har en række forslag, som jeg synes vi skal drøfte nærmere. Kunne man med fordel sammenlægge Institut for Blinde og Svagsynede og Synscenter

Refsnæs til en ny samlet enhed, inklusive øjenklinikken? Det var en overvejelse, jeg synes vi skulle gøre os, og på den baggrund vil jeg opfordre til, at partierne sammen med ministeren mødes hurtigt for at drøfte, om der er ting i det her lovforslag, som skal ændres.

Så afslutningsvis vil jeg sige, at vi finder, det er rigtig fornuftigt at overføre langt hovedparten af opgaverne fra Kennedy Centret til Region Hovedstaden, men vi er altså ikke overbevist om, at en flytning af øjenklinikken giver en gevinst for patienter og borgere.

Kl. 10:05

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak. Da vores ordfører på sagen, fru Sophie Hæstorp Andersen, ikke kan være her i dag, har jeg fået lov til at være ordfører på sagen og komme med hendes tale.

Jeg vil sige, at Socialdemokraterne støtter lovforslaget om flytning af Kennedy Centret til Region Hovedstaden, men jeg lyttede selvfølgelig med interesse meget til det, som Venstres ordfører, hr. Hans Andersen, var fremme med, også fordi det, efter hvad jeg sådan lige fornemmer, er et lovforslag, der har oversimret lidt fra den tidligere regering og til nu, så det er jo ikke den nyeste debat, vi har her. Men jeg er meget åben over for, at vi drøfter, om der er nogle forhold, der skal tilpasses i forhold til noget af det, som er i høringssvarene. Så lad os bare i fællesskab tage det op i udvalget.

Det, der er vigtigt her, er jo, at vi løser en specialefunktion for mennesker, som er afhængige af det, på den bedst mulige måde. Men vi hæfter os som partigruppe ved, at Kennedy Centrets opgaver ikke ændrer sig med lovforslaget. Kennedy Centret skal fortsætte med at levere forskning af høj faglig kvalitet om genetisk arvelig sygdom og handicap, og Kennedy Centret skal fortsætte med at rådgive patienter og deres pårørende.

Det er vigtigt at understrege, at Kennedy Centret ikke får skåret i deres bevilling. Størrelsen på pengeposen, der er øremærket Kennedy Centret, er altså den samme, som den hele tiden har været. Det er altså kun den organisatoriske tilknytning, der ændrer sig med lovforslaget, hvor Kennedy Centret som bekendt fremover bliver tilknyttet Region Hovedstaden. Den tilknytning af Kennedy Centret kan vise sig at være gavnlig for både Kennedy Centret og regionen. Forhåbningen er, at Region Hovedstadens enheder og Kennedy Centret som følge af den nye konstellation kan udnytte hinandens faglige kompetencer bedre, end tilfældet er i dag. Samtidig vil samarbejdet med de øvrige enheder i Region Hovedstaden kunne forbedre Kennedy Centrets helhedsorienterede tiltag til behandlingen af patienterne.

For os Socialdemokrater er det vigtigt, at det tætte forhold mellem patient, familie og forskere på Kennedy Centret bevares i den nye organisatoriske konstellation, og det er vigtigt, at Kennedy Centret fortsat er i stand til at levere forskning af høj kvalitet og forskning, der bidrager til vores viden om genetisk arvelige sygdomme og handicap.

I forlængelse af det, som hr. Hans Andersen var oppe at sige, er det selvfølgelig også vigtigt, at vi får stillet de spørgsmål om det, som også et af høringssvarene siger noget om: Kan vi nu risikere, at visitationspraksis gør, at nogle regioner holder deres patienter hjemme, så der bliver et patienttab her, fordi det ikke længere er en statsinstitution? Så lad os gå i dialog om de små bekymringer, der er, og så håbe på, at de små bekymringer, vi kan løse, og at det ikke er store udfordringer, når det nu er et lovforslag, der har været så længe undervejs. Det er jo rigtigt, at vi skal forebygge de sårbarheder, der er, når vi netop har med små patientgrupper at gøre.

I forlængelse af selve talen her kan jeg oplyse, at jeg i går faktisk fik en henvendelse fra et barn i min egen kommune, og det er det eneste barn i verden, der har en særlig kromosomfejl på kromosom 12. Derfor er det jo nogle patientgrupper, som bare er så utrolig små, når der kun er fundet et barn i verden med den fejl og der ikke er fundet andre børn. Derfor er det jo meget vigtigt, at vi organisatorisk har nogle enheder her i Danmark, som kan fange sådan nogle behandlingsforhold og nogle familier op, så de kan få den rigtige vejledning.

Men som sagt støtter vi forslaget, som det er, men vi er åbne over for en debat, hvis der er nogle finpudsninger, der skal finde sted.

Kl. 10:09

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Er det her et sted, hvor kommunerne vil gå ind og spare for derved ikke at sende en bestemt patient til Kennedy Centret i fremtiden? Det er en af de bekymringer, som patientforeningerne står med, og det kan man jo ikke fortænke dem i, når vi ofte bliver mødt af patienter, som ikke bliver sendt det rigtige sted hen, når de står med en bestemt sygdom, eller når vi ser, at kommuner, andre regioner, finder et billigere alternativ til skade for patienten. Jeg forstår godt deres angst for, at regionerne pludselig går ind og sparer på Kennedy Centret, for det har aldrig været hensigten med det her forslag, da vi talte om det for et år siden, at det skulle ske på grund af en besparelse.

Det er jo heller ikke længe siden, at vi så regioner trække deres patienter hjem fra Sclerosehospitalet Filadelfia, fordi man mener, at man selv kan gøre det, og så kan man spare nogle penge, altså at man i genoptræningen ude i kommunerne også gør det selv, fordi så kan man spare ved ikke at sende dem hen til de specialinstitutioner, der er.

Så i Dansk Folkeparti forstår vi godt deres frygt, og derfor skal vi i udvalgsbehandlingen sikre, at de patienter, som allerede nu får deres specielle behandling, også bliver henvist i årene fremover, samt selvfølgelig alle de nye, der kommer til. Det er nemlig ikke bare en almindelig behandling, man får i Kennedy Centret.

Øjenklinikken på Kennedy Centret har siden oprettelsen i 1947 været med til at give et specielt tilbud til synshandicappede i Danmark. Den viden og erfaring, som øjenklinikken er i besiddelse af, er kendt ud over Danmarks grænser. Mange af dem, som har med det her område at gøre, er bange for, at vi nu slipper alt det gode, som vi har haft, og at man nu ikke længere henviser folk, som man gør i dag. Vi ser gerne, at vi sikrer, at øjenklinikken har de samme økonomiske midler, som man har i dag pr. patient, samt at der indføres tidsfrister for behandling med hensyn til, om man er berettiget til at blive henvist. Muligheden kunne være at udskille selve øjenklinikken, som hr. Hans Andersen også var inde på og beholde den udenfor, eventuelt sammenlægge den med de andre synscentre.

I Dansk Folkeparti synes vi måske også, at det er lidt mærkværdigt at komme med forslaget nu, mens man venter på en evaluering af kommunalreformen. Så vi har nogle spørgsmål, vi vil stille i udvalgsbehandlingen, før vi kan tage endelig beslutning om, hvordan vi følger den.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det fru Camilla Hersom som De Radikales ordfører.

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Kennedy Centret skal som følge af reformen af universitets- og forskningsområdet for 2006 integreres i Region Hovedstaden. Kennedy Centret er som bekendt et højt specialiseret forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering.

Hvis man som patient er afhængig af stærkt specialiseret hjælp, tror jeg, det er naturligt at reagere med et vist forbehold, når der sker institutionelle ændringer. Det afspejler sig også tydeligt i flere af de høringssvar, der er indkommet til lovforslaget. Jeg synes derfor, at det er vigtigt at slå fast, at der med lovforslaget *ikke* ændres på de opgaver, de funktioner og den rådgivning, som Kennedy Centret varetager, og heller ikke på de penge, der følger med. Det er faktisk oven i købet formodningen, at overførslen af Kennedy Centret til Region Hovedstaden vil sikre et patientgrundlag, der på længere sigt kan styrke såvel forskning som rådgivning.

Høringssvarene viser også, at der er bekymring for den fremadrettede brugerinddragelse, da bestyrelsen for centeret nedlægges. Jeg bemærker i den forbindelse, at der er indgået en konkret aftale mellem ministeriet og Region Hovedstaden, der betyder, at patientforeningerne skal inddrages, og at det tætte samarbejde med dem skal opretholdes, ligesom der skal beskrives en model herfor.

Jeg vil så tilføje, at Det Radikale Venstre mener, at det giver sig selv, at man kan levere en meget bedre behandling, hvis man er i tæt kontakt med patienterne, og at en øget inddragelse over alt i vores sundhedsvæsen ville være en gevinst. Vi er derfor overbeviste om, at fremtidens sundhedsvæsen vil betyde mere patientinddragelse, ikke mindre, dels fordi patienterne helt legitimt vil kræve det, dels fordi det giver en meget bedre behandling, når patienten og vedkommendes pårørende er engagerede i deres behandling og deres helbred. Det gælder ikke mindst, når der er tale om specialiseret behandling, som kun omfatter ganske beskudte patientgrupper.

Kennedy Centret har i forbindelse med flytningen og kravet om etableringen af en samarbejdsmodel alle muligheder for at skabe rammerne for en moderne, visionær patient- og brugerinddragelse, der kan vise vejen for andre enheder i sundhedsvæsenet.

Med de betragtninger kan vi støtte lovforslaget i sin helhed.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Hr. Jonas Dahl som ordfører for SF.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Med lovforslaget foreslås, at Kennedy Centret, som i dag er et selvstændigt nationalt forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering, overføres fra ministeriet til Region Hovedstaden. Det er jo sådan set en udmøntning affødt af det danmarkskort på universitets- og forskningsområdet fra 2006, som den tidligere regering var med til at beslutte. Men jeg kan også godt lytte til Venstres bekymringer, og derfor synes jeg da, at vi må tage en drøftelse af det.

Med lovforslaget overføres Kennedy Centret sådan set bare til regionen med de opgaver med bevillinger, bygninger og personale, som allerede i dag er der. Det, der teknisk set sker, er så, at forsknings- og satspuljemidlerne i stedet for at blive placeret direkte på finansloven overføres direkte og løbende til Region Hovedstaden, som så i sidste ende får det ansvar at skulle aflægge regnskab med henblik på at sikre, at midlerne selvfølgelig anvendes til de aktiviteter, hvortil de er afsat. Så på den måde er det jo sådan set ikke en besparelse. Det er et spørgsmål om at få en bedre struktur på området.

Med lovforslaget løfter man Kennedy Centret ud af loven om sektorforskningsinstitutterne, og bestyrelsen afbeskikkes som følge heraf. Det er jo lidt en konsekvens af det nye danmarkskort på universitets- og forskningsområdet fra 2006, som der var debat om for, hvad der efterhånden er ved at være mange år siden.

Men lovforslaget ændrer ikke ved Sundhedsstyrelsens specialeplanlægning, og de funktioner, som Sundhedsstyrelsen hidtil har til-delt Kennedy Centret, skal fortsat varetages af centeret efter overførslen. Der er, som det fremgår af lovforslaget, indgået en aftale med Region Hovedstaden om, at regionen udarbejder en model for den fremtidige brugerinddragelse af patientforeningerne. Specielt det sidste synes jeg er vigtigt at understrege, nemlig at der fortsat skal være et samarbejde og sikres brugerinddragelse, også sammen med patientforeningerne.

På den baggrund skal jeg meddele, at vi fra SF's side kan støtte lovforslaget.

Kl. 10:16

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Regeringen foreslår med det her lovforslag, at Kennedy Centret, som i dag er et selvstændigt nationalt forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering, skal overføres fra ministeriet til Region Hovedstaden. Kennedy Centret er, som flere har været inde på, kendt og respekteret for at varetage både forskning, behandling og rehabilitering på et højt fagligt niveau for borgere med forskellige typer af handicap. Som det også fremgik lige før, er det en udmøntning af en aftale om et nyt danmarkskort på universitets- og forskningsområdet fra et par år tilbage, som Enhedslisten ikke indgik i.

Jeg deler den bekymring, som også fremkommer i flere hørings-svar, over, hvorvidt gevinsten ved de planlagte omstruktureringer står mål med de tab og risici, som jeg også synes at forslaget inde-bærer.

For det første er der risikoen for, at færre får glæde af øjenklinik-ken. I dag kan øjnlæger fra hele landet henvise til Kennedy Centrets øjenklinik, men det her forslag betyder, at patienter, som ikke bor Region Hovedstaden, er afhængige af, at den region, som de så bor i, vil benytte sig af øjenklinikken frem for at foretrække et lokalt tilbud. Jeg synes, at vi har set lignende konstruktioner både på sundhedsområdet og på socialområdet, hvor konsekvensen har været, at kommuner eller regioner i stedet har valgt at hjemtage en opgave ud fra en betragtning om, at det kunne gøres billigere, men desværre ofte ikke i samme kvalitet. Derfor deler jeg den bekymring, som både Danske Øjnlægers Organisation og patientforeningerne, bl.a. Dansk Blindesamfund og Landsforeningen LEV, gør rede for i deres hø-ringssvar.

For det andet er der problematikken omkring bestyrelsen. I dag er det jo sådan, at Kennedy Centrets bestyrelse er sammensat af både patienter, faglige eksperter og medarbejdere, og jeg synes, det er ærgerligt, at man med forslaget fjerner den direkte mulighed for indfly-delse for dem, som er brugere af centeret. Også selv om det anføres, at det fortsat er hensigten at inddrage dem, så må vi jo sige, at der er en forskel på det og at have direkte indflydelse.

Jeg har også bemærket forslaget om, at man måske kunne overfø-re dele af centeret til regionen. En af begrundelserne for det her lov-forslag er jo, at for det genetiske arbejde på Kennedy Centret er pa-tientgrundlaget ikke tilstrækkeligt i dag. Tidligere var det jo et arbej-de for sig selv, samtidig med at den tidligere Statens Øjenklinik var en afdeling for sig, og jeg kunne måske godt se en model for mig, hvor man overførte dele af Kennedy Centret til Region Hovedstaden

for at opnå den synergieffekt og det patientgrundlag, der efterlyses. Men øjenklinikken tror jeg stadig vi vil få en langt bedre løsning for, hvis den ligger i statsligt regi og meget gerne indgår i fusion med an-dre centre, hvis det kunne designes på en god måde.

Vi følger meget gerne op på det her tema, men jeg skal sige, at som forslaget ligger nu, kan vi ikke støtte det fra Enhedslistens side.

Kl. 10:20

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Med lovforslaget her vil man flytte Kennedy Centret, som i dag er et selvstændigt nationalt forskningscenter under Ministeriet for Sund-hed og Forebyggelse, over til Region Hovedstaden. Det skal sikre et patientgrundlag, som kan muliggøre at fastholde centerets forskning, og man forventer, at omstruktureringen vil medføre positive synergi-er inden for både forskning og behandling til gavn for patienterne. For at opnå disse forventede positive effekter vil man fratage cente-ret dets status som selvstændigt forskningscenter, nedlægge dets be-styrelse og i stedet lade Region Hovedstaden overtage ansvaret for driften.

I Liberal Alliance mener vi som udgangspunkt, at der er en vis fleksibilitet i, at et forskningscenter som Kennedy Centret har sin egen bestyrelse og dermed kan træffe vigtige beslutninger lokalt, in-dividuet og selvstændigt. I dag har man endda en bestyrelse, hvor patientforeningerne er bredt repræsenteret. Det er et sundt princip generelt, at vi politikere holder os til at udstikke overordnede ram-mer og retningslinjer. De helt konkrete beslutninger skal varetages af nogle, som har forstand på detaljerne, som eksempelvis en bestyrelse bestående af sagkyndige og interessenter har.

Derudover er vi betænkelige ved, at et center, som har til formål at servicere hele landet, skal lægges ind under en regionalt styret po-litisk enhed, hvis formål er at servicere sine egne borgere regionalt. Flere af høringssvarene udtrykker lignende betænkeligheder. Eksem-pelvis udtrykkes der frygt for, at det vil blive sværere for patienter fra andre regioner at blive behandlet på Kennedy Centret, og at Re-gion Hovedstaden vil træffe beslutninger med andre formål og hen-syn end dem, som er i Kennedy Centrets og dets patienters interesse, til trods for at lovforslagets intention er, at der ikke skal ændres ved Kennedy Centrets økonomi eller opgaver.

Liberal Alliance er skeptiske over for lovforslaget, men ser frem til udvalgsarbejdet.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Fru Benedikte Kiær som konser-vativ ordfører.

Kl. 10:22

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Det er med dette forslag sådan, at Kennedy Centret vil skulle ændre status ved at blive løftet ud af lov om sektorforskningsinstitutioner og så derimod som en samlet enhed blive overført til Region Hoved-staden. Derved vil Kennedy Centret blive en del af det regionale sundhedsvæsen. Med lovforslaget sigtes der også på, at der ikke skal være nogen ændringer i Kennedy Centrets opgaveområde, eller at der skal være nogen som helst indskrænkninger i centerets økonomi, og det er en intention, som vi er fuldstændig enige i. Men der er en lang række bekymrende høringssvar knyttet til det her lovforslag, og det er nogle høringssvar, som især beskæftiger sig med Kennedy

Centrets øjenklinik. Det er nogle bekymringer, der handler om den fremtidige finansiering af ydelserne, hvor der er bekymringer i forhold til, om man vil kunne opretholde det samme niveau. Der er også nogle bekymringer, hvad angår den faglige kvalitet, og der er som sagt, og som det er blevet nævnt i de tidligere ordførertaler, også nogle bekymringer i forhold til volumen, altså simpelt hen det volumen, der er i antallet af henvisninger fra de øvrige regioner.

Det er selvfølgelig nogle bekymringer, som vi skal tage alvorligt, når vi i udvalget sidder og skal arbejde videre med det her forslag. Det vil derfor være sådan, at det, når vi går ind i dette udvalgsarbejde, så vil være med henblik på, at vi sikrer, at vi kan løse nogle af de udfordringer, der er, sådan at vi vil kunne sørge for, at der fremover ikke vil være de samme bekymringer, som det af høringssvarene fremgår at der er.

Så vi går ind i udvalgsbehandlingen med det formål at kunne sikre, at der fortsat vil være en høj faglig kvalitet på Kennedy Centret, og at de fortsat vil have et højt internationalt niveau, ligesom det, de leverer i dag.

Kl. 10:24

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 10:24

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg vil gerne sige mange tak til ordførerne for bemærkningerne og også mange tak for den gode debat, vi har haft i dag. Jeg tror, vi alle sammen er helt enige om, at den opgave, vi her taler om, sådan set er en opgave, der er bundet, nemlig forstået på den måde, at det er vigtigt, at vi sikrer de patienter, som er vant til at komme på Kennedy Centret, at de fortsat vil kunne blive behandlet der på den bedste måde, og at der er nogle trygge rammer. Som der også er flere, der har været inde på, er det, at vi overhovedet kigger på det her, jo noget, der er en følge af den reform af universitets- og forskningsområdet, der blev foretaget i 2006, og det er altså som en følge af denne reform, at Kennedy Centret nu vil skulle integreres i Region Hovedstaden, og at det vil skulle lokaliseres i tilknytning til Glostrup Hospital. Ifølge denne reform, af SF's ordfører kaldt det nye danmarkskort på universitetsområdet, forblev Kennedy Centret en statslig sektorforskningsinstitution, som dengang lå under Socialministeriet. I forbindelse med en ressortomlægning året efter, altså i 2007, blev det placeret under mit ministerium, altså Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. I marts 2011 besluttede den daværende regering så, at der skulle søges indgået en aftale med Region Hovedstaden om en overførsel af Kennedy Centret til Region Hovedstaden, og det er så det, vi står og behandler her i dag.

Jeg er rigtig glad for, at regeringen og Region Hovedstaden er blevet enige om præmisserne for en overførsel af Kennedy Centret til Region Hovedstaden, og jeg vil her fra talerstolen også meget gerne lægge vægt på at sige, også over for ordførerne, at der, hvad angår denne overførsel, ikke er tale om nogen spareøvelse. Det er ifølge dette lovforslag sådan, at Kennedy Centret overføres med sine opgaver, med sin bevilling, med sin bygning og med sit personale, og at der ikke tilsigtes nogen ændringer i centerets økonomi. Samtidig er en del af formålet med denne overførsel også netop at sikre, at der i fremtiden vil være et patientgrundlag, som vil muliggøre, at vi vil kunne fastholde og udvikle de ting, der er i forbindelse med den helt unikke forskning og rådgivning, der finder sted på dette center. Det vil også være noget, der vil kunne styrke mulighederne for, at centeret vil kunne samarbejde og koordinere med de enheder i regionen, som har tilsvarende opgaver, og det vil jo kunne medføre nogle positive synergier i forhold til koordineringen af patientforløb og forskning, hvilket altså igen er noget, der er til gavn for patienterne.

Patientforeningerne er forståeligt nok, som flere af ordførerne også har været inde på, bekymret for, at brugerne af centeret ikke vil få den samme indflydelse, som de har i dag. Dette er noget, som Region Hovedstaden har lovet at tage højde for i forbindelse med udarbejdelsen af den ny model for den fremtidige brugerinddragelse med patientforeningerne. Vi har, hvad angår udarbejdelsen af lovforslaget og formuleringerne af bemærkningerne til lovforslaget, gennem hele forløbet haft patientforeningerne med på råd.

Jeg var selv i forrige uge på besøg på Rigshospitalet, hvor jeg havde lejlighed til at snakke med Bent Ottesen, som står for kontakten med patientforeningerne. Der var det meget betryggende og i virkeligheden også meget inspirerende at høre, hvordan han havde grebet denne opgave an, altså i forhold til det med at videreføre den høje grad af inddragelse af patientforeningerne, som man kender det fra Kennedy Centrets bestyrelse. Han snakkede ligefrem om, hvordan det her kunne ende med at blive til noget, der ville kunne inspirere til en øget patientinddragelse på flere områder. I virkeligheden kan vi sige, at vi med det her lovforslag, hvis det er sådan, at alle disse spændende tanker, som de gør sig, bliver ført ud i livet, så får endnu en positiv effekt ud af det, som ingen havde forestillet sig før. Men der er det selvfølgelig rigtig vigtigt, at vi lytter til de bekymringer, der er. For det her skal ikke være noget, der bliver en forringelse; det her er noget, det skal være en organisatorisk ændring, der sker som følge af en ændring af sektorforskningsloven. Så derfor er jeg også meget parat til at besvare alle de spørgsmål, der måtte blive rejst, under udvalgsbehandlingen.

Der kan jeg høre, at der særlig er behov for, at vi drøfter spørgsmålet omkring øjenklinikken. Der vil det, ligesom det er i dag, jo stadig være gratis at benytte ekspertisen, men lad os snakke om det. Jeg kommer gerne over i udvalget og drøfter det og de andre spørgsmål, der måtte være.

Hvis jeg bare skal svare på et enkelt spørgsmål mere, altså det, der var i forhold til, hvorfor vi ikke venter, indtil evalueringen og gennemgangen af kommunalreformen ligger, som Dansk Folkepartis ordfører spurgte til, vil jeg bare sige, at det i udgangspunktet ikke er tanken, at de institutter, som ligger under sektorforskningsloven, bliver en del af denne evaluering. Der er jo her tale om noget, en omlægning, der i forvejen har en del år på bagen, og som er noget, som blev konkretiseret af den tidligere regering for over et år siden, nemlig i marts 2011. Så det er derfor nu, man gør det. Det er ikke tanken, at institutter, der hører ind under sektorforskningsloven, skal være en del af den evaluering, der bliver foretaget af kommunalreformen.

Men jeg ser rigtig meget frem til udvalgsbehandlingen, og jeg vil også gerne kvittere for den konstruktive tilgang, der har været til det. Jeg tror, det er sådan, at vi står med en forståelse af det, der er fuldstændig fælles, altså at det, der er vores opgave, er, at vi sikrer, at de patienter, som er vant til at komme i Kennedy Centret, fortsat vil kunne blive behandlet der på bedste vis, og at der er nogle trygge rammer, og at den særlige ekspertise, der ligger der, og den forskning, der foregår der, som er til stor gavn for patienterne, i det mindste bevares, men at vi med forslaget her jo også meget gerne skulle have en fremtidig sikkerhed omkring patientgrundlaget og volumen, der gør, at man kan have den her meget stærke position, også i fremtiden.

Så jeg vil sige tak for behandlingen af lovforslaget.

Kl. 10:29

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om en national kortlægning af omfanget af radon ved daginstitutioner for børn under skolealderen.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.
(Fremsættelse 13.03.2012).

Kl. 10:29

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 10:29

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Først og fremmest vil jeg gerne sige, at jeg er glad for den opmærksomhed, der med dette forslag er kommet om den vigtige problemstilling med radon i bygninger. Radon er for dem, der ikke skulle vide det, en naturligt forekommende gasart, og forekomst af radon i bygninger er medvirkende til omkring 300 tilfælde af lungekræft årligt. Radon er derfor en sag, som jeg tager yderst alvorligt, og som jeg kan forsikre om at der fra min side er stor bevågenhed omkring.

Bekæmpelsen af radon i boliger er en af regeringens prioriteter, når vi taler om indeklimate i bygninger. Byggelovgivningen indeholder derfor strenge indeklimakrav, der sikrer, at vores bygninger er sunde og rare at opholde sig i, og de danske regler om det maksimalt tilladte niveau af radon i bygninger følger anbefalingerne fra FN's sundhedsorganisation, WHO, og der har siden 1998 også været et krav om, at alt nybyggeri skal radonsikres. Vi stiller yderligere skrappe krav til luftskifte i opholdsrum, fordi netop luftskifte har meget stor betydning for radonkoncentrationen, da koncentrationen stiger, hvis der ikke sørges for god ventilation. Kravene til luftskifte i daginstitutioner, som er den bygningstype, som forslagsstillerne her har fokus på, er mange gange højere end kravene til øvrige bygninger og opholdsrum.

Som et nyt initiativ har regeringen derudover i januar i år iværksat en intensiv informationskampagne om radon i boliger. På www.radonguiden.dk kan borgerne således ud fra en trin for trin-guide finde frem til, hvor stor risikoen for et højt radonniveau er i deres hjem. Guiden indeholder også praktiske råd til, hvordan radonniveauet kan nedbringes. www.radonguiden.dk er ganske velbesøgt. Siden lanceringen den 16. januar 2012 har der allerede været ca. 16.000 besøgende.

Den naturlige forekomst af radon varierer i Danmark, afhængigt af sammensætningen af undergrunden. En kortlægning har vist, at 14 kommuner er særligt udsat, og præcis disse 14 kommuner er som en del af vores informationskampagne i januar blevet kontaktet af Energistyrelsen, og jeg er glad for at kunne sige, at langt størstedelen af kommunerne også siden hen har øget informationsniveauet om radon på deres hjemmesider. Endelig er der på både DR1 og DR2 blevet vist en oplysningsfilm om radon, og informationskampagnen er blevet iværksat, da øget information om radon vurderes at være et af de vigtigste værktøjer til at nedbringe de risici, der er forbundet med radon.

Forslagsstillerne til nærværende beslutningsforslag opfordrer regeringen til at iværksætte en national kortlægning af omfanget af radon ved daginstitutioner for børn under skolealderen. Man forestiller

sig, at kortlægningen vil kunne ske, ved at kommunerne pålægges at foretage radonmålinger ved daginstitutionerne. Kommunerne er, som det sikkert er forslagsstillerne bekendt, bygningsejere af mange af de danske daginstitutioner og har som sådan pligt til at sikre, at disse ikke har et for højt niveau af radon. Yderligere har kommunerne generelt tilsynspligt og handlepligt i forbindelse med sundhedsfarlige forhold i øvrige bygninger og dermed også i daginstitutioner, der ikke er ejet af kommunerne selv. Og jeg har ingen grund til at tro, at kommunerne ikke lever op til deres ansvar i denne sammenhæng, og jeg ønsker derfor ikke at pålægge kommunerne en egentlig pligt til målinger.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige, at problemets alvor taget i betragtning, vil jeg gerne være med til at overveje, om vi i forlængelse af beslutningsforslaget her kan gøre en endnu bedre indsats, ikke mindst over for kommunerne. En mulighed kunne være, at www.radonguiden.dk kommer til at indeholde en egentlig sektion, der direkte er rettet mod kommunerne, og den kunne f.eks. indeholde informationer om forhold vedrørende radon i daginstitutioner. I givet fald kunne en sådan del af www.radonguiden.dk også blive tilføjet kontaktoplysninger til de myndigheder, der arbejder med radon. Man kunne også forestille sig, at jeg sammen med ministeren for by, bolig og landdistrikter sender et brev til kommunerne om deres ansvar og om den nye sektion, der i givet fald bliver udviklet. Endelig kunne problematikken omkring indeklimate og radon også indgå som en del af den overordnede strategi for energirenovering af den eksisterende bygningsmasse, som vi skal lave som en del af den energiaftale, der netop er indgået. Og jeg hører gerne, om det er forslag, der kunne have forslagsstillerens interesse.

Kl. 10:34

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 10:34

Liselott Blixt (DF):

Jeg takker for ministerens svar. Jeg skal blot høre, om jeg hørte korrekt, da jeg hørte ministeren sige, at kommunerne har pligt til at sikre, at radonindholdet ikke er for højt i deres institutioner.

Kl. 10:34

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:34

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Kommunerne har pligt til at sikre, at den regulering, der er på området, rent faktisk bliver ført ud i livet, og en del af det er, at kommunerne har generel tilsynspligt og handlepligt over for sundhedsfarlige forhold i øvrige bygninger og dermed også i daginstitutioner. Og de bygninger, som de selv ejer, har de selvfølgelig pligt til at sikre ikke har et for højt niveau af radon.

Kl. 10:35

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 10:35

Liselott Blixt (DF):

Jamen så siger ministeren jo, at kommunerne har en pligt til at sikre, at der ikke er for højt radonniveau, men hvordan holder vi kommunerne op på det? Det er det, der er min problemstilling, for jeg sidder selv i en kommunalbestyrelse, og jeg ved også, at når man bringer det på bane, er kommunen bange for, at det her vil komme til at have nogle omkostninger, og det er jo derfor, at vi måske herindefra skal sikre, at der er nogle regler, eller at man kan se, hvordan vi sikrer det

her i fremtiden. Det er derfor, jeg synes, det er vigtigt med en kortlægning. Så hvordan får vi kommunerne til at leve op til den forpligtelse, de har? Hvordan vil ministeren sikre, at kommunerne lever op til den forpligtelse?

Kl. 10:36

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:36

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Der er jo en lang række områder, hvor vi har overgivet vores myndighedsansvar til det kommunale niveau, fordi vi sådan set tror, det er bedre, at det tilsyn og den myndighedsudøvelse ligger tæt på borgerne og i det her tilfælde tæt på daginstitutionerne, fordi det er den enkelte kommune, som kender både kommunen, daginstitutionen og de forhold, der er. Som jeg nævnte, har jeg ikke nogen grund til at tro, at kommunerne ikke løfter det ansvar. Vi har jo haft et glimrende samarbejde med kommunerne, i forbindelse med at vi lavede www.radon.dk, hvor Energistyrelsen var i kontakt med de kommuner, der har en særlig risiko, og det er vores helt klare indtryk, at man faktisk tager det her ganske alvorligt. Det er trods alt kommunens egne borgere, egne børn, som det handler om, og på den baggrund tror jeg ikke, der er brug for sådan et, om jeg så må sige, overopsyn på det her område fra statslig side.

Men som jeg også indikerede, er jeg sådan set åben over for at fortsætte informationsindsatsen og også gerne udbygge den, hvis vi kunne blive enige om det, sådan at der også bliver noget, som kommunerne kan bruge mere aktivt i lige præcis deres opgavevaretagelse, om jeg så må sige.

Kl. 10:37

Formanden:

Tak til klima-, energi- og bygningsministeren. Fru Jane Heitmann som ordfører for Venstre.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Fra Venstres side finder vi beslutningsforslaget om kortlægning af eventuelle radonproblemer i daginstitutioner sympatisk, og vi vil gerne rose initiativet. Vi er positive over for bekæmpelse af radon i bygninger, særlig fordi vi anerkender, at radon kan være sundhedsskadelig og kan øge risikoen for udvikling af lungekræft. Derfor er det glædeligt, at der er lovgivning, som sikrer nybyggede huse.

Regeringspartierne har tidligere, da regeringen var i opposition, fremsat forslag om afdækning af radonproblematikken. S og SF fremsatte et beslutningsforslag i maj 2011 om udarbejdelse af en national handlingsplan mod radon i bygninger. Fra Venstres side foreslår vi derfor, at regeringen tager forslaget om kortlægning af radon i daginstitutioner med til økonomiforhandlingerne med KL. I og med at regeringen selv tidligere har fremsat et lignende forslag, forventer vi fra Venstres side, at radonproblematikken har høj prioritet for regeringspartierne, og vi har da svært ved at forestille os, at regeringen vil stemme imod og løbe fra egne tidligere forslag. Vi vil således fra Venstres side se frem til, at regeringen vender tilbage med en handlingsplan, som tilgodeser institutionsområdet, i samarbejde med KL.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Også i den her sag er vores oprindelige ordfører, fru Sophie Hæstorp Andersen, fraværende, og jeg har lovet at tage ordførertalen.

I Socialdemokratiet er vi enige med forslagsstillerne i, at radon, der siver ind i boliger og huse, hvor vi opholder os, er et problem, der skal tages seriøst. Radon, der er et naturligt forekommende radioaktivt stof, er langt den største enkeltkilde til den bestråling, danskerne modtager fra radioaktive stoffer. Stoffet er den hyppigste årsag til lungekræft efter aktiv rygning og er dermed den hyppigste årsag blandt ikkerygere. I Danmark anslås det, at 9 pct. af alle lungekræftdødsfald skyldes radon i boliger, og det svarer faktisk til ca. 300 dødsfald om året. Rygerne har op til 25 gange større risiko for lungekræft ved radonudsættelse, men risikoen er altså også betydelig for ikkerygere.

Derfor fremsatte Socialdemokratiet sammen med SF i maj 2011 et beslutningsforslag om en national radonhandlingsplan. Målet var, at Danmark skulle kunne leve op til Verdenssundhedsorganisationen WHO's anbefaling om, hvad der maksimalt måtte være pr. kubikmeter af radon i indeluften. Forslaget nåede dog aldrig at blive behandlet her i Folketingssalen, men selv om det ikke blev behandlet, medvirkede det alligevel til – også sammen med andre ting, selvfølgelig – at der skete noget, og radon blev sat på den politiske dagsorden. Danmark har således i dag Nordens skrappeste krav til nye bygningers radonsikring, og i forbindelse med forhandlingerne om en husseftersynsordning blev radon medtaget som et alvorligt sundhedsproblem, der skal oplyses særskilt om i forbindelse med hussalg.

Med lanceringen af den såkaldte www.radonguiden.dk i januar 2012 igangsatte regeringen en styrket offentlig informationsindsats til borgere og boligejere om radon og også om, hvordan man kan sikre sit hjem mod for meget radon. F.eks. er der mange, der slet ikke er opmærksom på, hvorfor det ikke er lovligt at have beboelse i kælderen, og at det faktisk godt kan skyldes indslivning af radon fra undergrunden, som kan være ekstra stor visse steder og derfor også primært rammer ind i kælderetagen. Imidlertid er der mange, både kommuner og borgere, der tilsyneladende ikke aner det, for der udlæses rigtig mange kælderrum til beboelse, selv om det absolut ikke er lovligt, og selv om de slet ikke er egnede hertil. Derfor er den styrkede informationsindsats over for boligejerne et vigtigt element, der også var med i den del af S og SF's beslutningsforslag. www.radonguiden.dk henvender sig imidlertid ikke til kommuner i forhold til den forpligtelse, de har til at sikre, at der ikke er sundhedsfarlig radon i daginstitutioner og andre steder, hvor der passes børn.

Socialdemokratiet kan altså godt forstå hensigten bag Dansk Folkepartis forslag, da radon er en meget alvorlig problemstilling. Vi vil derfor foreslå, at der i Sundhedsudvalget med bistand fra Klima- og Energiministeriet udarbejdes en fælles beretning med deltagelse af alle partier, der sikrer, at de regler, der i dag findes om kommunernes handlepligt over for radon, også indskræpes. Desuden er det en god idé, at der laves en sektion på www.radonguiden.dk, der informerer kommunerne om radon i daginstitutioner m.v. Og endelig vil radonproblematikken komme til at indgå i strategien ved energirenovering af husene.

Så vi er positive over for forslaget, men synes vi skal slutte op om en fælles beretning for at komme videre med den politiske dagsorden.

Kl. 10:42

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Camilla Hersom som radikal ordfører. Forslagsstillerne venter.

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Undskyld. Jeg sad og glædede mig til, at fru Liselott Blixt skulle tale igen, men hun har jo allerede været heroppe. Beklager.

Dansk Folkeparti har fremsat forslag om en national kortlægning af omfanget af radon ved daginstitutioner for børn under skolealderen. Baggrunden er den reelle og alvorlige sundhedsrisiko, som radon kan udgøre. Det er f.eks. velkendt, at radon kan forøge risikoen for lungekræft. Derfor skal radon tages alvorligt, og forebyggelse mod radonstråling skal indgå i indsatsen og være et parameter for et bedre indeklima.

Uanset at Radikale Venstre har sympati for beslutningsforslagets intention, mener vi, at der kan være god grund til at overveje, hvordan man bedst og mest omkostningseffektivt håndterer radon. Der er allerede i dag regler i bygningsreglementet om radonsikring ved hjælp af effektiv ventilation. Siden 2010 har der endda været tale om en helt specifik grænse. Når der er tale om kommunale bygninger, som daginstitutioner jo ofte vil være, har kommunen ansvaret for, at bygningen ikke er sundhedsfarlig, ligesom kommunen har pligt til at føre tilsyn med boliger og bygninger på eget område. Man kan med den rette adfærd, herunder udluftning og fokus på indeklima, nedbringe niveauet af radon markant. Der vil også være betydelig variation i radonniveauet fra sted til sted, og det betyder samlet set, at vi mener, at det er at skyde over målet at kræve en national kortlægning.

Vi er dog meget parate til at diskutere, om vi kan styrke kommunernes bevågenhed omkring radon, f.eks. gennem bedre information til kommunerne om deres handlemuligheder. Og her har ministeren jo allerede tilkendegivet, at han er parat til at tage en række skridt for at sikre det. Derfor ser jeg frem til, at vi får mulighed for at diskutere det videre forløb i udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:44

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Hr. Jonas Dahl som SF's ordfører.

Kl. 10:44

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

På vegne af SF's ordfører, hr. Steen Gade, som ikke kan være her i dag, har jeg lovet at sige et par ord om beslutningsforslaget, som vi fra SF's side ikke kan støtte.

Radon er en naturligt forekommende gasart, og radonforekomsten i bygninger er medvirkende til omkring 300 tilfælde af lungekræft årligt. Derfor er radon en vigtig sag og også noget, vi fra SF's side prioriterer højt, når vi snakker om bygningers indeklima.

Den nuværende byggelovgivning indeholder allerede strenge indeklimakrav, og de danske regler følger WHO's anbefalinger. Siden 1998 har der været krav om, at alt nybyggeri skal være radonsikret, og der stilles også krav om luftskifte i opholdsrum, og især i daginstitutionerne er kravene mange gange højere end til andre bygninger.

Regeringen har allerede i januar i år iværksat en informationskampagne om radon i boliger, hvor man f.eks. kan kigge på www.radonguiden.dk og få mere information. I Danmark er 14 kommuner særligt udsatte for radon, hvorfor Energistyrelsen allerede har kontaktet dem i januar og bedt dem informere i højere grad om radon.

Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at lave en national kortlægning af omfanget af radon ved daginstitutioner. Det vil kunne ske, ved at kommunerne pålægges at udføre radonmålinger i og omkring daginstitutioner. Kommunerne har dog allerede pligt til at føre tilsyn med radonniveauet samt tilsyns- og handlepligt i forbindelse med for sundhedsfarlige forhold. Derfor er der ingen grund til at tro, at kommunerne ikke lever op til deres ansvar i den sammenhæng, og

derfor er der heller ingen grund til at pålægge dem en pligt til at foretage målinger.

Fra SF's side er vi dog klar til at se på radonproblematikken, og det kan indgå som en del af de strategier for energirenovering for eksisterende bygningsmasser, som man arbejder med.

Kl. 10:46

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:46

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til fru Liselott Blixt for at tage initiativ til den her debat om radon, og hvordan vi bliver bedre til at håndtere det. Vi er fra Enhedslistens side enige i, at det er et vigtigt område at tage fat på, for radon er jo for både børn og voksne en af de vigtige risikofaktorer for at udvikle forskellige kræftformer.

Beslutningsforslaget her vedrører jo en kortlægning i forhold til daginstitutioner. Vores synspunkt er, at vi gerne ser, at indsatsen går videre end en kortlægning, sådan at vi allerede nu går i gang med at få taget nogle konkrete initiativer for at nedbringe niveauet af radon.

Forslaget fra regeringspartierne, som jeg hører det, om at øge informationen, synes jeg er rigtig positivt, og jeg har lagt mærke til, at de også allerede har taget flere initiativer, så det synes jeg er rigtig, rigtig fint.

Så vil jeg sige til fru Karen J. Klint, som lægger op til en bred beretning, hvor vi kan prøve at samle nogle af de her initiativer, at det synes jeg lyder rigtig godt, og at det vil vi meget gerne deltage i.

Jeg tror faktisk, at vi godt kan samles i Folketinget om at komme videre. Så det er rigtig, rigtig fint, at debatten er blevet rejst, og lad os håbe, at der kommer noget konkret ud af det.

Kl. 10:48

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Sundhed er naturligvis altid et vigtigt og alvorligt emne, og som politikere er det vores opgave at sikre, at borgerne her i landet har mulighed for at leve gode og sunde liv. Vi skal også være opmærksomme på, hvilke beslutninger vi skal træffe her i Folketinget, og hvilke beslutninger vi skal overlade til andre. Man kan godt nogle gange få den tanke, at der her i Folketinget sidder politikere, som gerne vil bestemme hver eneste lille detalje i borgernes liv, men det er naturligvis ikke en tankegang, vi går ind for i Liberal Alliance.

Daginstitutionerne er et kommunalt anliggende, og derfor skal vi lade kommunerne beslutte, hvordan de skal varetages. Det er kommunernes ansvar at sørge for gode, trygge og sikre daginstitutioner, og derfor synes vi, at vi skal lade kommunerne selv vurdere, hvordan de bedst løser den opgave, vi har uddelegeret til dem. Det skal stå enhver frit at indstille til kommunalpolitikkerne, at man synes, at der skal gøres noget ved radonstråling i daginstitutionerne.

I Liberal Alliance mener vi nu engang, at vi skal turde overlade ansvaret for kommunale opgaver til kommunerne selv, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 10:49

Formanden:

Tak til Liberal Alliance. Fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

Kl. 10:49

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Der skal også lyde en tak fra Det Konservative Folkeparti til Dansk Folkeparti for at sætte fokus på det her område, som er et væsentligt område – det er noget, man ikke lige tænker over i hverdagen. Så vi har da også sympati over for ideen om en national kortlægning af omfanget af radon ved daginstitutioner for børn under skolealderen. Vi kan forstå – også af det, der er kommet frem i forbindelse med de forskellige ordførertaler – at andre partier har fokus på det her område, som er et væsentligt område, da det har større sundhedsmæssige konsekvenser, end man lige umiddelbart regner med.

Som forslagsstillerne nævner i bemærkningerne til beslutningsforslaget, er der omkring 300 personer om året, som mister livet som følge af lungekræft på grund af radon i bygninger. Det viser helt klart, at det er et område, som vi skal tage alvorligt, og som ministeren også selv fremhæver, har der været stor interesse for den hjemmeside, som er blevet etableret på området for netop at få borgerne til selv at tage et ansvar i forhold til deres egne boliger.

Men som sagt er der jo også de kommunale institutioner, og derfor er det også væsentligt at debattere, hvordan vi sikrer, at kommunerne er sig deres ansvar bevidst og sørger for, at deres institutioner og bygninger lever op til de krav, så der ikke er så stor skadelig påvirkning, og at deres bygninger er i en god tilstand, så man ikke bliver påvirket negativt i forhold til ens sundhedstilstand.

Da regeringspartierne var i opposition, kom de med et beslutningsforslag, som også omhandlede radon, og derfor kan vi forstå, at der også er fokus på det blandt regeringspartierne. Så vi har da helt klart en forventning om, ligesom Venstre fremhæver, at man vil bringe det her frem, når man i forvejen mødes her i foråret, og at man også lige vil gøre opmærksom på, at vi har et område her, hvor der skal være ekstra bevågenhed.

Men vi glæder os til at diskutere videre på det her område i udvalget – også i forhold til de tanker, der har været fra Socialdemokraternes side, om at lave en fælles beretning, så vi alle sammen er med til at bakke op om, at der er et nationalt fokus på forekomsten af radon i vores bygninger.

Kl. 10:51

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Liselott Blixt fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:51

(Ordfører for forslagsstillerne)

Liselott Blixt (DF):

Jeg takker for velvilligheden hos de fleste partier.

Man kan ikke se det, og man kan ikke lugte det, men det kan true ens helbred. Radon er en radioaktiv luftpartikel, som dannes naturligt i jorden, og som kan sive ind i bygninger, der har et utæt fundament. Myndighederne skønner, at omkring 300 danskere dør om året på grund af radon. Til sammenligning dør der 260 mennesker i trafikken. Men specielt udsatte er børn. De har en øget risiko for at udvikle akut lymfatisk leukæmi, der er mest udbredt hos børn. Man anslår, at radon årligt koster tre-fire børn livet i Danmark. Den radonholdige luft er farlig, fordi de radioaktive atomer kan sætte sig fast i luftvejene og beskadige cellerne, hvilket så kan udvikle sig til kræft.

Men hvad er det så, man skal gøre? Ja, man kan måle, om man i det hele taget er udsat. Jeg har selv gjort det i mit hjem. Man går ind på en hjemmeside og bestiller et par målere, og så får man sådan nogle små dåser, man hænger op i sit hjem. De skal helst hænge der i 3 måneder og helst i vintersæsonen. Det gjorde jeg, og jeg var så heldig, at jeg kun havde de her 79 Bq. Jeg ved ikke helt, om det udtales sådan, men det var i hvert fald under den værdi, der måtte være.

Og det er præcis det, jeg ønsker der sker i de her institutioner. Det er jo ikke en stor videnskab. Jeg mener godt, at en institutionsleder kan finde ud af at få tre eller fire af de her dåser, der koster et sted mellem 250 og 300 kr. pr. styk. Så en institution kan måle sit radonniveau for 1.000 kr. Det er jo ikke så dyrt, at man behøver gå ud og have store omkostninger på det felt. Jo, hvis man hyrer et ingeniørfirma og konsulenter osv., som man mange gange gør ude i kommunen, men det er altså ikke nødvendigt her. Det er også derfor, vi siger til folk, at de selv kan måle i deres hjem.

Vi ved jo faktisk ikke, om vi har et problem, og det er derfor, det er vigtigt at få lavet en kortlægning for derefter at se, om der er noget, vi skal gøre ved det. For mange af institutionerne vil der ikke være et problem, og hos andre gælder det om, at de måske skal have en årlig udluftning. Der skal eventuelt tætnes nogle revner eller sprækker i fundamentet, eller der skal sættes et ventilationssystem op, der sørger for, at der ikke er den radon. Verdenssundhedsorganisationen WHO anbefaler, at koncentrationen af radon i boligen holdes under 100 Bq/m³ luft, men det vurderes, at flere end 400.000 danske enfamiliehuse har en radonkoncentration over det anbefalede.

Den danske sundhedsstyrelse er enig i WHO's anbefalinger i forhold til eksisterende huse, men når det handler om nybyggeri, ser man helst et niveau, der ligger under 50 Bq/m³ luft. Ifølge Erhvervsstyrelsen er der fastsat en grænseværdi for radonkoncentrationen i nybyggeri, men når det kommer til eksisterende huse, er der ingen grænser. Jeg tror, at det her forslag og den fokus, der kommer på det, vil gøre, at hvis kommunerne begynder at måle deres institutioner, vil forældrene komme og sige: Hvad søren er det, der hænger der? For det kom folk og sagde, da dåsen hang midt i min stue. Så siger man: Det er, fordi vi måler radonniveauet. Det kan være, de kommer til at tænke lidt over, at de måske også skal måle i deres eget hjem, så det kunne have nogle effekter på den måde.

Sidste år var der et forslag fremme fra S og SF, og jeg var positiv. Jeg sagde det også i pressen, nemlig at jeg godt ville være med til, at vi gik ud og lavede en handlingsplan. Det er måske også derfor, der er sket noget på området, for så var der lige pludselig et flertal imod regeringen på et tidspunkt. Desværre kom den ikke op i Folketingssalen, men som vi også har hørt tidligere, satte det gang i en debat, og det har gjort, at der er sket noget på området. Jeg er også rigtig glad for, at man fra den nuværende regerings side har lavet en hjemmeside, men igen er det jo for de personer, der selv går ind og finder den og selv gør noget ved det.

Jeg har lyttet til, hvad de forskellige ordførere er kommet med af bemærkninger, og jeg kan undre mig lidt. Vi har lige diskuteret rygeloven, som handler om, at det er så vigtigt at få folk til at holde op med ryge. Der vil man sætte priserne op og gøre det svært og alt muligt andet, men når det drejer sig om tre-fire børn, der dør, så er der lige pludselig ikke noget ansvar herindefra. Når der er børn, der bliver dræbt i trafikken, går vi også ind og laver regler. Når det her drejer sig om offentlige bygninger, vil man ikke gå ind og sige: Jamen det her skal vi sikre. Jeg forstår det ikke, jeg mener, det er en ulogisk tankegang. Hvis vi skal sikre, at børn og voksne mennesker ikke dør, fordi der er radon, så har vi et ansvar.

Kl. 10:57

Men jeg er da rigtig glad for, at kommunen, som ministeren også siger, har pligt til at sikre, at deres institutioner ikke har nogen grænseværdier, der går over, og det mener jeg at vi skal påpege over for kommunerne. Og hvis vi kunne gøre det sammen, ville det sende et meget kraftigt signal om, at kommunerne har den pligt. Jeg ønsker heller ikke, at vi altid herindefra skal bestemme, hvad kommunerne skal, men det her drejer sig om sundhed. Det drejer sig om børn, der går i vores institutioner, og det er der, jeg mener at vi har et ansvar. Og hvis kommunerne ikke selv kan leve op til det, så er det, vi må gå ind og trykke på nogle knapper.

Jeg er rigtig glad for, at der er mange, der gerne vil være med til at lave en beretning. Jeg vil glæde mig til, at vi kan få et samarbejde og se, hvor det er, vi kan gå ind og få kommunerne til at påtage sig den her pligt. Jeg vil også stille nogle spørgsmål, for jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor mange kommuner der har gjort det. Jeg tror faktisk ikke, der er ret mange, for de ved ikke, hvad det er, og puha nej, det koster mange penge. Det ved man fra andre ting, man tester for i de offentlige bygninger.

Jeg kan ikke huske alle betegnelser for det, det er heldigvis heller ikke mit område som sådan, men det gør man jo ude i kommunerne, for der kan være svamp, og der kan være alle mulige andre ting. Men med hensyn til radon er det, som om man ikke tør, for hvad skal vi så gøre? Det er måske, fordi man tror, det er så dyrt, fordi man skal rive hele institutionen ned eller et eller andet. Det synes jeg er lidt synd, for det kan vise sig, at der slet ikke er noget problem. Det kan jo godt være, at institutionerne er bygget så godt, at der ikke er nogen sprækker i noget fundament.

Men jeg glæder mig i hvert fald til det videre arbejde, hvor vi sammen kan lave en beretning. Det håber jeg alle er enige om, og det vil jeg se frem til. Men jeg takker for debatten og velviljen.

Kl. 10:58

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så er forhandlingen sluttet. Ønsker ministeren ordet? Jamen det skal han da have, værsgo.

Kl. 10:59

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Det er bare ganske kort. Der er to bemærkninger fra min side. Jeg vil først og fremmest gerne kvittere for det, som fru Liselott Blixt lige har sagt. Jeg vil meget gerne være med til at give et utvetydigt signal til kommunerne om den pligt, de har. Jeg synes, det er en god idé, og jeg vil foreslå, at vi i den her sag prøver at se, om vi ikke kan mødes. Og vi vil selvfølgelig gerne besvare de spørgsmål, der er undervejs.

Når jeg ikke sådan lige skriver under på ideen om, at staten her skal påtage sig et ansvar, som kommunerne sådan set har, er det, fordi det for mig er en ret principiel debat. Jeg synes rent principielt, at når det er sådan, at man ligesom deler et ansvar og pålægger nogen at tage det ansvar, og når de har taget det på sig, så skal kommunerne have det ansvar. Det er grunden til, at jeg ikke har lyst til at gå ind og sige, at nu går staten pludselig ind og overtager det ansvar, som kommunerne egentlig har.

Der er jo sket det, siden S og SF fremsatte deres lovforslag, at vi faktisk har lavet en stor kampagne. Vi har brugt mange penge på det. Det har løftet noget, men jeg er helt med på at gå ind og se på, om vi måske i især de kommuner, hvor vi ved at der er en særlig stor fare, kan gøre noget og kan gøre det mere tydeligt, at vi forventer, at der bliver gjort noget. Det var bare den udstrakte hånd, jeg gerne lige ville give her på falderebet.

Kl. 11:00

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Jane Heitmann.

Kl. 11:00

Jane Heitmann (V):

Tak til ministeren. Jeg har hørt samtlige ordførere her tale imod Dansk Folkepartis forslag. Jeg har også hørt ministeren tale for en fælles beretning, og vi har hørt flere positive tilkendegivelser til det, og det er bestemt værd at overveje. Men jeg synes lige, at jeg bliver nødt til at spørge ministeren: Hvad er det helt konkret, der har ændret sig fra maj 2011, hvor S og SF foreslog en national handlingsplan, til maj 2012, hvor jeg ligesom kan fornemme, at flere taler for en fælles beretning? Hvad er det helt konkret, der har ændret sig?

Kl. 11:00

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:01

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Jeg takker for Venstres imødekommenhed med hensyn til en beretning.

Det, der vel først og fremmest har ændret sig, er, at den daværende regering på baggrund af den diskussion heldigvis tog initiativ til at lave en stor informationskampagne, oprette en hjemmeside og gøre det meget lettere for de danske borgere rent faktisk at orientere sig i det her.

Jeg synes, at forslagsstillerne meget præcist gør opmærksom på, at det ikke er, om jeg så må sige, rocket science at gøre noget ved det her. Man kan faktisk gøre noget ved det for forholdsvis overkommelige penge. Vi har kørt kampagner i tv, og vi har rettet direkte henvendelse til alle kommuner. Det er jo ikke sådan, at der ikke er sket noget i de sidste år. Der er faktisk sket en hel masse. Det er ikke det samme, som at vi ikke kan gøre mere. Som jeg også har svaret på et direkte spørgsmål, har vi har sådan set kørt den største informationskampagne i kongerigets historie på det her område i det sidste år.

Kl. 11:01

Formanden:

Så siger vi tak til ministeren.

Og så er der ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er det.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 64:

Forslag til folketingsbeslutning om bygningsmæssigt selveje for universiteterne.

Af Mette Bock (LA) m.fl.

(Fremsættelse 30.03.2012).

Kl. 11:02

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Kl. 11:02

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Beslutningsforslaget sigter mod at give universiteterne mulighed for at overtage egne bygninger imod betaling af en andel af ejendomsvurderingen. Denne mulighed har universiteterne allerede. Af universitetslovens § 30 fremgår det, at uddannelsesministeren kan overdrage statslige bygninger, inventar og andet løsøre til universitetet efter anmodning fra universitetet. I universitetsloven er der tilmed beskrevet en proces og nogle rammevilkår for en eventuel overdragelse, som regeringen ikke ser grund til at ændre. Dette indbefatter

bl.a., at en eventuel overdragelse skal være udgiftsneutral for staten, og at vilkårene kan tilpasses det enkelte universitets behov.

Som uddannelsesminister har jeg fokus på forskning og uddannelse – ikke ejendomsforvaltning. Men hvis bestyrelsen for et universitet vurderer, at bygningsselveje kan give universitetet bedre rammevilkår, så kan bestyrelsen altså anmode om bygningsselveje ifølge universitetsloven. Men det er en forudsætning, at overdragelsen skal være udgiftsneutral for staten. Jeg håber, at forslagsstillerne er enige i, at tiderne ikke er til at forære aktiver væk.

I dag ejer to universiteter deres bygninger. Det drejer sig om Danmarks Tekniske Universitet og Handelshøjskolen i København. De seks øvrige universiteter er omfattet af statens ejendomsforvaltning, SEA-ordningen. Det betyder, at de lejer bygninger af staten. Billedet er dog alligevel ikke helt enkelt, hvis universiteter både lejer og ejer deres bygninger. Det er mit indtryk, at det her blandede billede af universiteternes ejendomsforhold også afspejler de enkelte universiteters forskellige eksistensbetingelser der, hvor de er.

Jeg kan samtidig fortælle, at universiteternes mulighed for at anmode om overdragelse af bygninger kun er sket i ét tilfælde, hvor det pågældende universitet dog indtil videre ikke er gået videre i dialogen med ministeriet om at udfolde en model for overdragelsen. Der er nemlig både fordele og ulemper ved at leje og eje bygningerne.

SEA-ordningen blev indført i 2001, for at brugerne af statens lokaler fik rigtige incitamenter til at økonomisere og for at muliggøre en professionel ejendomsforvaltning på tværs af universiteterne. Med SEA-ordningen kan universiteterne bl.a. med relativt kort varsel opsige lejemålet for bygninger, som de ikke benytter, og i stedet bruge besparelsen på noget andet, f.eks. at ansætte forskere eller give mere undervisning. SEA-ordningen betyder også, at universiteterne ikke skal koncentrere sig om ejendomsforvaltningen, men kan fokusere på deres hovedformål, nemlig forskning og uddannelse. Der ingen tvivl om, at bygningsselveje indebærer tunge administrative opgaver og en øget økonomisk risiko for det enkelte universitet.

For nylig har Danske Universiteter orienteret mig om, at universiteterne ønsker mere fleksibilitet i bygningsforvaltningen. Dette indbefatter både forbedringer af SEA-ordningen og selveje, med andre ord ikke blot én bygningsmodel, men flere. Det er klima-, energi- og bygningsministeren, som har ansvaret for SEA-ordningen, og den forvaltes af Bygningsstyrelsen. Danske Universiteter har endvidere orienteret mig om, at de har en dialog med Bygningsstyrelsen om muligheder for modernisering af SEA-ordningen.

Jeg synes, det er vigtigt, at den dialog fortsætter, og samtidig er jeg som uddannelsesminister naturligvis også optaget af, at universiteterne har gode rammevilkår i forhold til bygningsforvaltning. Derfor har jeg bedt Styrelsen for Universiteter og Internationalisering om at mødes med universiteterne for at drøfte og afklare deres tanker og ideer på dette område.

Universiteternes bygningsforvaltning er kompleks og hænger sammen med det samlede bevillingssystem for universiteterne. Derfor kan der altså ikke – som dette beslutningsforslag lægger op til – træffes hurtige beslutninger om én forvaltningsmodel og vilkår for overdragelse. Regeringen er optaget af at styrke universiteternes selvstyre, og derfor skal det enkelte universitet også på dette område selv vurdere, hvilken ejendomsmodel der passer bedst. Universitetsloven giver mulighed for både selveje og leje og endda kombinationer heraf.

Regeringen finder det derfor også væsentligt, at der nu er igangsat en proces og en dialog, som skal have lov til at føres til ende, og herved får vi et bedre grundlag for at kunne vurdere mulighederne for god og solid ejendomsforvaltning for universiteterne til glæde for både forskning og uddannelse, og regeringen kan derfor ikke anbefale forslaget.

KI. 11:06

Formanden:

Tak til ministeren. Så er det hr. Esben Lunde Larsen som ordfører for Venstre.

KI. 11:06

(Ordfører)

Esben Lunde Larsen (V):

Liberal Alliance fremsætter i dag beslutningsforslag nr. B 64 om universiteternes selveje. Venstre er optaget af at sikre de bedst tænkelige rammer for universiteterne og deres økonomi, og derfor bakker vi også op om, at regeringen undersøger og fremlægger mulige modeller for selveje.

I forbindelse med universitetslovens vedtagelse og omstændigheder om Danmarks Tekniske Universitets selveje er der grundlag for og erfaringer med drøftelser omkring det universitære selveje. Bygninger spiller en væsentlig rolle, når det gælder universiteternes økonomi, og hvordan universiteternes midler anvendes mest effektivt. Det handler om at tilvejebringe solide faciliteter, der er tidssvarende for studerende, forskere og ansatte. Det kan være faciliteter i form af laboratorier, undervisningslokaler og kontorer, som kan indgå i en helhedsplanlægning fra universiteternes side.

I lyset af dette giver det ikke mening, at universiteterne har den uden sammenligning dyreste og mest rigide model for bygningsforvaltning i den danske universitetsverden og uddannelsesverden. Derfor opfordrer Venstre regeringen til at revidere SEA-ordningen, dvs. den ordning, som statens ejendomsadministration arbejder efter.

Venstre kan bakke op om beslutningsforslagets overordnede intentioner, men vi ønsker, at regeringen fremlægger forskellige muligheder for økonomiske modeller, og indtil de foreligger, vil vi afvente en endelig model for selveje.

KI. 11:08

Formanden:

Tak til Venstre. Så er det fru Kirsten Brosbøl som socialdemokratisk ordfører.

KI. 11:08

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Socialdemokraterne er i udgangspunktet positivt indstillet over for at lade universiteterne overtage deres bygninger, hvis de er interesseret i det. Vi var allerede positivt indstillet, da vi i 2003 var med til at ændre universitetsloven, hvor det fortsat fremgår, at universiteterne kan anmode ministeren om at overdrage universiteterne de bygninger, som de lejer af staten, vel at mærke på vilkår, der skal godkendes af de bevilgende myndigheder. Det siger sig selv, at der er nogle finanspolitiske overvejelser ved en overdragelse af så stor en bygningsmasse. Det fremgår også af universitetsloven, at det skal være udgiftsneutralt for staten, sådan som ministeren også understregede.

Så hvorfor fremsætter Liberal Alliance egentlig det her forslag? Ja, det er måske, fordi der, trods det, der står i universitetsloven, ikke har været nogen universiteter, der i den periode har overtaget deres bygninger, og det handler jo nok om – som ministeren sagde, har der jo kun været én henvendelse, og der er ikke blevet vendt tilbage i forhold til den dialog, der så har været – om man kan komme frem til en model, som rent faktisk vil være attraktiv eller mere attraktiv for universiteterne end den model, der er i dag igennem SEA-ordningen. Det tror jeg man må sige er det springende punkt: Hvilke vilkår skal sådan en bygningsoverdragelse finde sted under?

Det punkt synes jeg jo også at beslutningsforslaget sådan behændigt undgår at berøre. Hvad er det præcis for nogle vilkår, som Liberal Alliance forestiller sig at det her skal ske under? Skal universiteterne have bygningerne til en særlig fordelagtig pris, altså under

markedsprisen? Hvordan skal det så i givet fald finansieres? For udgangspunktet er jo, som det blev sagt, at det skal være udgiftsneutralt. Men hvis Liberal Alliance er af en anden opfattelse, synes jeg også, at det kunne være interessant at høre, hvordan man så vil finansiere det her.

Samtidig kan man spørge, om det skal være sådan en »one size fits all« – altså er det den samme model, der skal gælde for alle universiteter? Hvis man vil have et lovforslag om det, skal det så være beskrevet der, hvad det er for en model? For så synes jeg, at det er problematisk, hvis man vil trække den samme model ned over hovedet på alle universiteterne, som jo er forskellige.

Jeg har også forstået, at der – som ministeren også var inde på – er en dialog i gang med Bygningsstyrelsen, og at ministeren har taget initiativ til, at der bliver startet en dialog om universiteternes ønsker i forhold til deres bygningsmasse og administrationen heraf, og det vil altså også sige, at man jo dér vil have mulighed for at diskutere eventuelle ønsker om selveje. Jeg synes, at det er rigtig fint, at der er sådan en dialog i gang, og jeg vil bare bakke op om, at ministeren fortsætter den dialog.

Men altså, lovhjæmmelen til, at universiteterne kan overtage deres bygninger, findes allerede. Derfor er beslutningsforslaget her jo i bedste fald overflødigt, i værste fald en bjørnetjeneste i forhold til den proces, der allerede er i gang, hvor man altså diskuterer forskellige muligheder for de forskellige universiteter, i forhold til hvordan de ønsker at administrere deres bygninger.

Så Socialdemokraterne kan ikke støtte det her beslutningsforslag.
Kl. 11:11

Formanden:

Tak til Socialdemokratiets ordfører. Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det her forslag handler om at give universiteterne mulighed for at overtage egne bygninger mod betaling af en andel af ejendomsvurderingen. Som begrundelse for forslaget henvises til en række uhensigtsmæssigheder i den nuværende struktur, hvor de fleste universiteter lejer bygninger af Bygningsstyrelsen. Dansk Folkeparti er fuldt ud enig i hensigten med forslaget, som jeg da også tidligere har drøftet med ministeren her i salen. Ministeren har tidligere, som han også gør i dag, givet udtryk for, at der ikke er nogen hindringer for, at universiteterne kan få bygningsmæssigt selveje; de kan bare henvende sig. Det er ikke helt samme indtryk, man får, når man taler med universiteterne.

Men hvorom alting er, vil jeg foreslå, at vi tager det her forslag som anledning til at arbejde med at finde en model for overtagelsen, så det i hvert fald ikke er misforståelser og dårlig kommunikation, der skal forhindre selvejet. Det fremgår ikke af forslaget, hvilken betaling forslagsstilleren forestiller sig der skal erlægges. Det må vi også have klarhed over, før vi kan tage stilling. Dansk Folkeparti vil derfor gå til udvalgsarbejdet med den hensigt at få afdækket fup og fakta i den her sag og se på, hvilke realistiske modeller der kan findes for at arbejde videre med selveje.

Kl. 11:13

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Sofie Carsten Nielsen som radikal ordfører.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg tror, det meste er sagt allerede. Universitetsloven giver allerede i dag universiteterne mulighed for at overtage deres egne bygninger, og der er også allerede i universitetsloven beskrevet en proces og rammevilkår for eventuel bygningsoverdragelse. Og som ministeren gjorde rede for, har der kun været én konkret henvendelse om overtagelse af bygningerne, og det pågældende universitet gik ikke videre med denne anmodning.

Det fremgår også af bemærkningerne til universitetslovens § 30, at overdragelse af statens bygninger til universiteterne som udgangspunkt skal være udgiftsneutral for staten. Og det støtter vi af mange gode grunde i Det Radikale Venstre. Vi mener ikke, at det giver særlig god mening, at staten skal sælge sin ejendom med helt særlige rabatter til universiteterne, hvis det er det, der er intentionen. Men det kan vi jo så få uddybet. Staten skal passe på sine penge, og derfor er Det Radikale Venstre imod beslutningsforslaget.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Jeg ser ingen ordfører fra SF, så jeg vil give ordet til fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg tror, det meste allerede er sagt. Der er jo allerede en mulighed for, at universiteterne kan overtage bygningerne, hvis de ønsker det, så det vil jeg ikke gentage. Men derudover vil jeg sige, at vi i Enhedslisten har et principielt problem med øget selveje og selveje-processer. Vi ser det som et led i en privatiseringsproces, som vi bl.a. har set føre til, at der fra Folketingets side bliver henvist til universiteternes selveje, selvbestemmelse og egne bestyrelser, når det kniber med kvalitet og økonomi, og at der fra universiteternes side bliver henvist til Folketinget, når der er mangel på penge. Og det skaber altså en situation, hvor ansvaret falder ned imellem to stole.

Det er ikke noget, vi ønsker at udvide. Tværtimod mener vi, at vi skal tage ansvar for universiteterne, herunder også for deres økonomi. Og det er ikke en løsning at lade universiteterne belåne bygninger eller give dem bygninger for på kort sigt at redde økonomien derude. Det er noget, vi må tage ansvar for herinde.

Kl. 11:15

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Jonas Dahl som SF's ordfører.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Det er ikke sådan, når det går så hurtigt herinde. Beslutningsforslaget har det sigte at give universiteterne mulighed for at overtage deres egne bygninger imod betaling af en andel af ejendomsvurderingen. Universiteterne har allerede den mulighed med hjemmel i universitetsloven, hvorfor vi i SF ikke kan støtte beslutningsforslaget. Universitetsloven beskriver både proces og rammevilkår for en eventuel overdragelse, hvorfor vi fra SF's side ikke ser nogen grund til at ændre den på nuværende tidspunkt.

Status er i dag, at to universiteter ejer deres egne bygninger, nemlig DTU og CBS, og de øvrige seks er omfattet af statens ejendomsforvaltning, hvilket betyder, at de lejer bygninger af staten. Billedet er dog alligevel ikke helt enkelt, da flere universiteter både lejer og ejer deres bygninger. Særordningen blev indført tilbage i 2001, for at

brugerne af statens lokaler ikke alene kunne få nogle incitamenter til at bruge pengene rigtigt, men også kunne få en mulighed for at professionalisere deres ejendomsforvaltning på tværs af universiteterne.

Fra SF's og dermed også fra regeringens side vil vi gerne styrke selvstyret, og derfor skal de enkelte universiteter også på dette område selv vurdere, hvilken ejendomsmodel der passer bedst. Og universitetsloven giver allerede mulighed for både selveje og leje. Med de ord kan jeg sige, at vi fra SF's side ikke støtter forslaget.

Kl. 11:17

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Tak, formand. Jeg vil gerne starte med at rette en stor tak til Liberal Alliance for at rejse den her debat, for den er både god og vigtig. I Konservative er vi overbevist om, at selveje er med til at skabe et større personligt ansvar. Vi gav gymnasierne selveje, og det har været sundt, for selveje giver en række nye muligheder, når ansvaret for budgetter og beslutninger samles et sted – og ikke et hvilket som helst sted, men netop ude på den enkelte uddannelsesinstitution. Og det vil jo netop kunne betyde, at man kan sammentænke investeringer med drift. Her kender ledelsen og medarbejderne de daglige udfordringer og behov, og det er også dem, der kan se mulighederne. Så selveje styrker ledelsen, fordi ansvaret entydigt samles. Selveje giver også nye frihedsgrader og muligheder for at prioritere. Så rent principielt er Konservative naturligvis glade for selveje.

Nu er et par af de videregående uddannelsesinstitutioner jo rent faktisk allerede selvejende, også hvad bygningsmasse angår, så dem vil man allerede kunne skele til. For Danmarks Tekniske Universitet og Handelshøjskolen i København ejer bygningerne, og oftest bliver det forklaret med, at det er af historiske årsager. Og så skulle man jo tro, at Liberal Alliance i deres beslutningsforslag ville lægge vægt på det principielle eller det ideologiske i selveje, men man kan sige, at det er paradoksalt, at argumentationen i høj grad går mod det praktiske. LA lægger nemlig vægt på, at det er for bureaukratisk i dag, og at der er langvarige og ressourceforbrugende byggeprocesser. Jeg kan godt være lidt i tvivl om, hvor besværlige de processer rent faktisk er. Men lad det komme an på en prøve.

Derfor tror jeg, det er vigtigt at få lavet et analysearbejde, som understreger de faktiske forhold og muligheder, og det gælder ikke mindst den økonomiske side. Og det er nok her, at vi Konservative har det største forbehold, for hvad har det af økonomiske konsekvenser, når der i teksten blot står, at universiteterne får mulighed for at overtage egne bygninger imod betaling af en andel af ejendomsvurderingen? Hvad ligger der helt præcist i ordet en andel? Det bliver vi nødt til at få afklaret, men herfra ønsker Konservative i første omgang at sige tak til LA for at rejse debatten om dette vigtige emne.

Kl. 11:19

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Mette Bock fra Liberal Alliance.

Kl. 11:19

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Det er ikke så tit, at uddannelsesministeren skuffer mig, men jeg må sige, at den argumentation, der er lagt frem i dag, mest talt er skuffende. Hvis uddannelsesministeren havde siddet i opposition i dag, er jeg ikke helt sikker på, at uddannelsesministeren havde haft den samme holdning. Uddannelsesministeren – såvel som de øvrige ordførere for venstrefløjen – ved udmærket, at grunden til,

at flere universiteter ikke har gennemført de muligheder omkring selveje, der ligger i loven i dag, er, at det stort set er en umulighed. Derfor synes jeg, at vi skulle lægge den slags til side, og når vi kommer til udvalgsbehandlingen prøve at se, hvordan vi finder fornuftige løsninger på den her problemstilling, som er ude på universiteterne, ude i virkelighedens verden, og ikke kun er et praktisk problem, men faktisk også er et økonomisk problem. Jeg har stadig væk forhåbninger om, at også regeringspartierne vil være med til at drøfte det.

Siden universiteterne i 2003 blev selvejende institutioner, har spørgsmålet om selveje været på dagsordenen adskillige gange. Umiddelbart skulle man jo synes, at der er en klar logik i, at hvis man har et selveje, jamen så ejer man også sine bygninger. Den logik har man jo helt konsekvent fulgt på gymnasieområdet, og man har fulgt den på professionshøjskolerne. Men universiteterne har altså fortsat et hængeparti på trods af tidligere tilsagn om, at den her problemstilling skulle løses, så det bliver lettere for de universiteter, der ønsker det, at overtage bygningerne.

I dag er det jo sådan – som det flere gange er blevet nævnt – at nogle universiteter ejer det meste af bygningsmassen. Det gælder f.eks. DTU og CBS, mens andre ejes og administreres via statens ejendomsadministration, den såkaldte SEA-ordning.

Man kan spørge, hvad problemet så er med det, for i sidste ende er det jo statens penge, der forvaltes. Jamen problemet ude i virkelighedens verden, hvor man ved, hvad det handler om, er, at den nuværende ordning både er ufleksibel, bureaukratisk og dyr. Det har vi ikke råd til, sådan som den økonomiske situation er i øjeblikket. Med andre ord er der rigtig gode grunde til at ændre på det forhold, ikke mindst i betragtning af, at det økonomiske problem – som universiteterne står over for med udløbet af globaliseringsmidlerne – ikke ser ud til at blive løst, heller ikke med regeringens fremlagte 2020-plan. Så hvis vi fremover – med universiteternes anstrengte økonomi – skal kunne leve op til målsætningen om, at 25 pct. af alle skal have en lang videregående uddannelse, så skal der også være fleksibilitet omkring de ca. 20 pct. af universiteternes økonomi, som omhandler bygningerne.

SEA-ordningen betyder i realiteten i dag, at bygningerne administreres i to parallelle systemer, og det siger sig selv, at det både er dyrt og forsinkende, både i forhold til opførelse af nye bygninger og renovering af de eksisterende. Det kan tage 3-4 år at komme igen med opførelse af nye bygninger. Ordningen betyder desuden, at ansvaret for anlæg og ansvaret for driften er adskilt, og enhver, der har haft det mindste med bygningsadministration at gøre, vil vide, at det bare er dyrt. Huslejen er heller ikke udsat for konkurrence, og det betyder, at det bliver dyrere. Flere universiteter kan fremlægge eksempler på, at når de har bedt om priser på leje af bygninger ude i byen, er de cirka det halve af, hvad det koster at leje, når SEA administrerer ordningen.

Hvis vi sikrer mere fleksible muligheder for selveje for de universiteter, der ønsker det, så vil det ikke bare medføre større fleksibilitet og mindre bureaukrati, men også at universiteterne får større muligheder for at fundraise, og at de bliver mindre konjunkturfølsomme. Selveje vil desuden indebære, at det enkelte universitet selv kan sammensætte sin bygningsportefølje i form af eje og i form af leje, og muligvis kan vi også arbejde hen imod, at man kan lave OPP-ordninger som en del af den fleksibilitet.

Med universitetsloven har vi nedsat professionelle bestyrelser og ledelser, som i den grad må føle sig sat under administration i den nuværende ordning, hvor SEA reelt har et monopol – en i alle sammenhænge usund situation.

Indtil videre er det altså heller ikke lykkedes Folketinget at skabe vished omkring universiteternes økonomi i de kommende år, og derfor kan vi se, at der som konsekvens af det også ophobes en egenkapital.

Det forslag, vi har fremsat her, skal samlet ses som en styrkelse af universiteternes autonomi, for selv om den frie forskning og forskningsbaseret undervisning selvfølgelig først og fremmest afhænger af det politiske armslængdeprincip, så har de materielle og ledelsesmæssige rammer selvfølgelig også en betydning, og som politikere bør vi alene formulere de overordnede målsætninger og de økonomiske vilkår på universiteterne.

Fra flere ordføreres side er der blevet spurgt om, hvad det vil sige, at det skal være en del af ejendomsvurderingen. Det må vi finde frem til. Det, beslutningsforslaget lægger op til, er jo blot, at vi pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, som indfører en ordning, der vil give større fleksibilitet mod en betaling af en andel af ejendomsvurderingen.

På gymnasierne og professionshøjskolerne kan vi se, at den har ligget omkring 50 pct. Jeg mener ikke, at staten skal have underskud på det her, og det må vi så arbejde os frem imod.

Jeg ser meget frem til behandlingen i udvalget og håber, at vi bredt i Folketinget kan nå frem til, at universiteterne endelig kommer i mål ligesom gymnasierne og professionshøjskolerne, og at vi ikke bare holder fast i rigide ordninger, fordi det er besværligt, eller fordi det fjerner en indtægtsmulighed for staten, som staten i dag har, fordi den reelt har monopol på det her område.

Kl. 11:25

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:25

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Ordføreren gjorde rede for, at vi ikke har råd til at fortsætte med de lejeordninger, som nogle universiteter har. Men kan ordføreren så redegøre for, hvad det så skal koste skatteyderne, hvis staten overdrager bygningerne på de særlige vilkår?

Kl. 11:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:25

Mette Bock (LA):

Jeg mener ikke, at det skal koste skatteyderne noget, men jeg mener, at hvis vi laver en ordning, hvor universiteterne har større mulighed for det selv, ikke bare af driften, men også i forhold til anlæg, at indgå lejemål osv., og hvis vi opnår en sådan fleksibilitet i den ordning – og jeg ved, at adskillige universiteter, det er ikke alle, men det er adskillige, ønsker ejendomsretten til deres egne bygninger – vil vi samlet set ud fra en samfundsøkonomisk vurdering spare penge, som med fordel kan anvendes til forskning og uddannelse. Det er midler, som vi i høj grad får brug for fremover. Men jeg forestiller mig ikke, at skatteyderne skal betale mere. Jeg forestiller mig en effektivisering og afbureaukratisering, som gør, at alle parter får mere ud af en ændret ordning.

Kl. 11:26

Formanden:

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:26

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Skal jeg forstå det sådan, at ordføreren altså også mener, at bygningstaxametrene skal følge med ned, hvis det bliver billigere, sådan som ordføreren hævder at det bliver; at det altså bliver udgiftsneutralt?

Kl. 11:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:26

Mette Bock (LA):

Det bliver udgiftsneutralt. Det siger sig selv. Liberal Alliance går ikke ind for, at staten skal have flere udgifter. Det tror jeg at de fleste er klar over.

Kl. 11:26

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er vist ikke flere, der har bedt om ordet. Det er der ikke.

Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om de videregående universitetsuddannelser:

Hvordan vil regeringen på den ene side sikre, at målsætningen om, at 25 pct. af alle unge får en lang videregående universitetsuddannelse, ikke blot skaber et masseuniversitet præget af lav faglighed og dimitterende med slette resultater, og på den anden side sikre, at de studerende modtager undervisning på et højt fagligt niveau og har adgang til den ypperste forskning, sikre de dimitterende gode eksamensresultater og samlet set stille danske dimitterende og universiteter i et lys, der tåler international sammenligning?

Af Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Alex Ahrendtsen (DF).
(Anmeldelse 27.03.2012. Fremme 29.03.2012).

Kl. 11:27

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag, den 15. maj 2012.

Jeg giver først ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, for begrundelse.

Kl. 11:27

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Når vi i Dansk Folkeparti gerne vil have den her drøftelse sat på dagsordenen, er det, fordi vi har en bekymring for fremtiden for vores uddannelsessystem.

Vi ved alle sammen godt, at uddannelse er meget vigtig for Danmarks muligheder for at klare sig i konkurrencen i verden i dag. Vi ved også, at hvis vi skal have innovative virksomheder, som skal kunne vokse og klare sig godt, kræver det en veluddannet arbejdskraft. Det fører meget logisk til målsætninger som de nuværende om, at 60 pct. skal have en videregående uddannelse, og at 25 pct. skal have en længere videregående uddannelse.

Problemet er heller ikke nødvendigvis målsætningerne, men konsekvenserne af målsætningerne. Hvis vi siger til universiteterne, at deres primære mål er at sikre, at der kan komme 25 pct. og 60 pct. igennem, skal de nok få 25 pct. og 60 pct. igennem. Spørgsmålet er blot, hvad der sker med kvaliteten af uddannelserne. Ingen skal fortælle mig, at det ikke gør nogen forskel, om universiteterne kan arbejde med de allerbedste, og de studerende, der så ikke kan leve op til det, kan man så lade dumpe og ryge ud, og så det at opstille en målsætning om, at også de næstbedste og måske tredjebedste også skal kunne komme igennem. De bedste 5 pct. er notorisk mere kvalificerede end de dårligste 5 pct.

Det, forespørgslen egentlig går på, er derfor, hvordan vi kan inkludere de næstbedste uden at sænke niveauet for de bedste. Inklusion er jo mest noget, vi taler om i forbindelse med folkeskolen, men det er reelt set også problemet her. Inklusion indebærer rummelighed, men er det også rummelighed over for et lavere fagligt niveau? Hvordan undgår vi at skabe et system, som masseproducerer middelmådige dimittender? Hvordan sikrer vi, at alle studerende modtager undervisning på et højt niveau, når vi vil have så mange igennem?

Der kan siges mange flotte ord om, hvad vi gerne vil, og hvad der er nødvendigt. Dansk Folkeparti vil med denne forespørgsel gerne sætte fokus på risikoen for, at vi mister det høje niveau, vi har på universiteterne, hvis vi ikke for alvor holder fast i, at kvaliteten er det bærende; kvantitet må nødvendigvis komme i anden række.

Kl. 11:29

Formanden:

Tak for begrundelsen. Så giver vi ordet til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser for besvarelse af forespørgslen. Værsgo.

Kl. 11:29

Besvarelse

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg vil gerne takke for forespørgslen, som giver anledning til at uddybe regeringens politik på området for de videregående uddannelser og de målsætninger, vi har. Regeringens politik er klar. Vi skal uddanne flere, og det må ikke ske på bekostning af kvaliteten – tværtimod. Regeringen vil løfte kvaliteten i samarbejde med universiteterne, og jeg synes også, at jeg kan høre på forespørgerne, at det sådan set er en ambition, vi deler.

Regeringens mål er, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse, og at 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse. Det mener vi er et offensivt svar på de udfordringer, som Danmark står over for. Det er så i debatten i dag som så ofte universiteterne, interessen samler sig om, idet der sættes fokus på 25-procentsmålsætningen. Jeg vil dog alligevel benytte lejligheden til at understrege, når vi kigger på tallene, at det jo i virkeligheden er sådan, at det store løft skal komme fra de andre dele af uddannelsessektoren, hvor der er nok så meget behov for at diskutere kvalitet og indhold. Men i dag diskuterer vi så altså de 25 pct.

Danmark har brug for en veluddannet arbejdsstyrke, der kan skabe, udvikle og fastholde nye arbejdspladser. Selv om den aktuelle situation for de nyuddannede langt fra er gunstig nu, er vi nødt til at satse på mere uddannelse for at kunne dække det fremtidige behov for højtuddannet arbejdskraft. Flere analyser viser, at uddannelse gør den enkelte mere produktiv, og at virksomheder, der anvender mere højtuddannet arbejdskraft, bliver mere produktive. Begge effekter er med til at øge vækst og velstand. En investering i mere uddannelse er dermed en investering i fremtiden, og det er den væsentligste årsag til, at regeringen så massivt satser på mere uddannelse.

Med regeringens 2020-plan er der nu også anvist en økonomisk plan for, hvordan regeringen vil skabe øget råderum til massive investeringer i uddannelse. Andelen af en ungdomsårgang, der forventes at tage en videregående uddannelse, er omkring 54 pct. baseret på de seneste profilmodeltal, mens det tilsvarende tal for de lange videregående uddannelser er omkring 24 pct. Den største udfordring bliver således at øge optaget på de korte og mellemlange videregående uddannelser. Det er dem, der skal stå for det største ryk. Når vi kommer til universiteterne, er vi allerede tæt på at nå målet om, at 25 pct. gennemfører en universitetsuddannelse, og derfor synes jeg måske heller ikke, at der er grund til en så stor bekymring for, om det er den sidste procent, der for alvor svækker kvaliteten på universiteterne.

Når det er sagt, er spørgsmålet om kvaliteten af universiteternes uddannelser og universiteternes rolle i samfundet naturligvis helt centralt, og det er også en diskussion, der står i fuldt flor i landene omkring os. Kvalitetsbegrebet er langt fra en stationær størrelse. Samfundet er i konstant udvikling, og der stilles stadig højere krav til uddannelserne, og viden bliver i højere grad et grundelement i alle typer af job. Derfor ændrer kvalitetsbegrebet sig også.

I forbindelse med uddannelsesmødet i Vejle i sidste uge holdt Anders Sørensen fra CBS et oplæg om sammenhængen mellem uddannelse og produktivitet. Ud over pointen om, at uddannelse øger produktiviteten, nævnte han også, at anvendelse af uddannet arbejdskraft har ændret sig væsentligt i de seneste årtier. I 1980 blev 60 pct. af de beskæftigede med en lang videregående uddannelse ansat til at producere offentligt forbrug, som man siger i økonomiske termer. I 2007 gjaldt det kun 42 pct. af de beskæftigede med lange videregående uddannelser. Vi hørte også et eksempel fra Harvard, som havde fulgt deres alumner over en længere periode for at se, hvilke job de fik, og på baggrund af undersøgelsen kunne Harvard konstatere, at billedet så noget anderledes ud end forventet, og derfor blev uddannelserne justeret, så de i højere grad matchede de kompetencer, der efterfølgende viste sig at være behov for på arbejdsmarkedet.

På samme måde er der altså løbende behov for at tilpasse de danske universitetsuddannelser til det arbejdsmarked, de uddanner til. Paletten af job efter endt uddannelse er blevet langt mere omfattende. Der uddannes ikke længere til snævre professioner, hvor det på forhånd er klart defineret, hvilke kompetencer der er brug for. Det betyder alt andet lige også, at kravene til uddannelsernes indhold, dimittendernes kompetencer og dermed også kvalitetsbegrebet løbende ændres.

Når hver fjerde unge dansker skal gennemføre en lang videregående uddannelse, er det naturligvis ikke meningen, at de alle skal gå forskervejen eller blive ansat i den offentlige sektor. Vi skal kunne rumme brobygningen til alle typer af job i vores kvalitetsforståelse af uddannelserne. Det kan ikke være rigtigt, at det første, en nyuddannet har brug for, er et kursus på det lokale jobcenter. Det er vigtigt at have fokus på kvalitet i enhver forstand, og jeg mener, at de studerendes arbejdsmarkedsparathed også bør være en del af begrebet. Derfor ser jeg også gerne, at der i alle studieordninger er plads til, at studerende f.eks. kan tage udviklingsophold i udlandet, komme i praktik eller på en måde inddrage erhvervssamarbejde i uddannelserne.

Det er fortsat universiteternes ansvar at sikre kvaliteten i uddannelserne, og universiteterne skal have frihed til at sikre det på deres egen måde, men vi kommer også til at stille krav til, at der leveres resultater. Der er givetvis rum for en række forbedringer, og regeringen har stort fokus på at løfte kvaliteten. Vi vil forpligte universiteterne til at løfte kvaliteten af undervisningen gennem udviklingskontrakterne for de næste 3 år med kvalitetsmål for hvert eneste år. Universiteterne har netop meldt ind, hvordan de vil leve op til målene og dermed også målet om bedre kvalitet, og der er forhandlinger med ministerierne om kontrakterne i løbet af maj måned.

Kl. 11:34

Kvalitet er ikke bare et spørgsmål om antal undervisningstimer og gode eksamensresultater, selv om det naturligvis også er vigtigt. Kvalitet handler f.eks. også om den gode vejledningsindsats, om studiemiljøet og om, at der bliver skabt gode rammer for gruppearbejde og samarbejde med andre studerende. Det handler om gode og inspirerende undervisere, som er tydeligt til stede på universiteterne og er tilgængelige for de studerende. Det handler om en høj faglighed og en solid forskningsbaseret undervisning. Derfor mener jeg principielt heller ikke, at forskere bør frikøbes fra undervisning. Vi har brug for, at også de dygtigste forskere inspirerer de unge gennem forskningsbaseret undervisning. Vi har haft og skal også fremover have fokus på fremragende forskning, men vi har også behov for at få fokus på fremragende undervisningsmiljøer.

Jeg tror, at universiteternes eget arbejde med kvalitetssikring er den bedste garanti for uddannelse, der kan tiltrække studerende og opfylde samfundets behov for arbejdskraft. Derfor lægger regeringen op til at skabe bedre rammer for kvalitetssikring, bl.a. med et nyt fælles akkrediteringssystem for videregående uddannelser, der i højere grad bygger på tillid til institutioners egen kvalitetssikring. Uanset hvor stort fokus vi har på kvalitet fra politisk side og på universiteterne, kan vi naturligvis ikke stå til ansvar for, at de studerende får gode eksamensresultater. Det har den studerende i sidste ende selv det væsentligste ansvar for. Men det er vores pligt at sikre de optimale rammer gennem hele uddannelsessystemet, så alle, der har evnerne, får mulighed for at blive udfordret og komme ud og bidrage til samfundet med et eksamensbevis i hånden, der åbner døre i Danmark såvel som internationalt.

Det er vigtigt, at der er udfordringer til alle. Det gælder både de fagligst dygtigste, de mest kreative, de mest målrettede og de største forskningstalenter. Samfundet har en central interesse i at give de dygtigste og mest motiverede studerende muligheder og udfordringer, så de når det højeste mulige faglige niveau. Derfor vil regeringen inden længe lancere en strategi, som skal styrke talentarbejdet hele vejen igennem uddannelsessystemet.

Et andet vigtigt mål i udviklingskontrakterne er øget innovationskapacitet på universiteterne. Det betyder f.eks., at de studerende skal være mere innovative, så de i højere grad bliver uddannet til at reformere systemer og tænke anderledes inden for de rammer og ressourcer, der er til rådighed. Samtidig skal de motiveres til at få kompetencer, der gør dem i stand til at skabe deres eget job. Vi har tabt mange private arbejdspladser, som vi skal have skabt igen. Bl.a. derfor er det vigtigt at få de studerende til at færdiggøre deres uddannelse hurtigere. Vi har brug for de unge. De skal ud i samfundet og bidrage med deres uvurderlige engagement og viden.

Men målet om hurtigere færdiggørelse skal også ses i lyset af at målet om at styrke sammenhængen i uddannelsessystemet. Vi vil tage hånd om de studerende ved at få minimeret frafaldet og den spildtid, der er forbundet med ufleksible overgange, manglende meritoverførsel osv. Bevillingssystemet er i dag er indrettet, så det understøtter de studerendes gennemførelse. Det skal det fortsat gøre, men regeringen vil se på, om bevillingssystemet i højere grad kan indrettes, så det også understøtter kvalitet. Jeg er som sagt enig i, at diskussionen om kvaliteten af universiteternes uddannelse er vigtig, men jeg er ikke enig i den underliggende præmis om, at et større optag på universiteterne er ensbetydende med, at vi skaber masseuniversiteter med lav kvalitet. Den slutning er forsimplet.

Alene ordet masseuniversitet indbyder til diskussion om begrebet kvalitet og forståelsen af, hvad et universitet er, og hvilken rolle det skal spille. Der er i det hele taget en tendens til, at man sætter det klassiske universitets idealer om dannelse, fordybelse og kvalitet i modsætning til et moderne universitet med plads til flere og med fokus på samfundets udfordringer. Hverken det, at universitetet skal kunne rumme flere, eller at universiteterne skal åbne sig mod sam-

fundet, betyder, at man skal gå på kompromis med kvaliteten. Der er ikke tale om et enten-eller, men om et både-og. Et universitet for de mange er ikke et alternativ til et eliteuniversitet. På et moderne universitet skal de to ting kunne leve side om side og hænge snævert sammen. Universiteterne skal kunne uddanne bredt og have fokus på hele spektret, men der skal også være mulighed for, at alle, uanset hvor deres talent ligger, udfolder det til det yderste.

Jeg har haft lejlighed til at besøge alle otte universiteter, siden jeg tiltrådte som uddannelsesminister. Alle steder oplever jeg et enormt engagement og en tro på, at universiteterne har en del af svaret på at få Danmark ud af krisen. Jeg fik også beskrevet en række eksempler på, hvordan universiteterne arbejder med kvalitet og udvikling af uddannelserne. Senest har jeg været på Københavns Universitet, som bl.a. vil indføre flere undervisningstimer på baggrund af en intern undersøgelse af faktorer i forhold til studiekvalitet og gennemførelse af uddannelserne, en udvikling, jeg fuldt ud støtter.

Jeg er ikke i tvivl om, at regeringens mål om, at 25 pct. af en ungdomsårgang skal have en lang videregående uddannelse, er afgørende for at få gang i væksten i Danmark, og jeg er heller ikke i tvivl om, at det kan ske uden at gå på kompromis med kvaliteten. Tværtimod ønsker vi på en og samme tid at uddanne flere og højne kvaliteten.

Kl. 11:39

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til uddannelsesministeren. Så er det ordføreren for forespørgslerne, der indleder forhandlingerne.

Kl. 11:39

Forhandling

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Hvis uddannelsessystemet skal være en succes, skal hele systemet være understøttende for læringen. Når vi diskuterer uddannelsessystem og målsætninger, kommer der let en lang række firkantede holdninger i stedet for konstruktive løsninger: Skal vi sidde i rundkreds, eller må vi ikke sidde i rundkreds? Må der være gruppeeksamen? Dansk Folkeparti støttede forbuddet mod gruppeeksamen, men samtidig må jeg indrømme, at jeg på min egen uddannelse som civilingeniør har haft stort udbytte af at have været udsat for gruppeeksamen. Jeg tror fortsat, det var helt rigtigt at afskaffe gruppeeksamen, fordi de mange steder blev brugt som en let vej gennem eksamen, både for lærere og studerende. Kernen er, at grundlaget for at få noget ud af en gruppeeksamen er, at man ser, det kan være nyttigt, når man er på højt fagligt niveau, at få suppleret med gruppekompetencer, men det kræver et fagligt grundlag først.

Derfor vil gruppeeksamen også være en håbløs tanke i folkeskolen og for så vidt også på de gymnasiale uddannelser, men når Det Strategiske Forskningsråd kræver af projekter, at de skal indeholde tværfagligt gruppearbejde mellem forskere, giver det fremragende resultater. Hvorfor? Fordi deltagerne i gruppen hver for sig er på højeste niveau inden for deres felt. Når jeg bruger tid på at sige det her, er det for at sige, at der i uddannelsessystemet er rigtig mange forhold, der resulterer i henholdsvis godt og dårligt udbytte for de studerende.

Samtidig giver kvantitetskravene grund til at reflektere over, hvad formålet med universiteterne er. Skal de uddanne? Skal de danne? Skal de være fokuseret på »fra tanke til faktura«? Skal forskningen have et direkte erhvervssigte, eller skal den være helt fri? Dansk Folkeparti har, som jeg også nævnte under drøftelsen af ministerens redegørelse om sammenhæng i sektoren, en vision om universiteter, hvor kulturen blandt alle medarbejdere fra rektor til ph.d.-studerende, fra kontorassistent til pedel er, at vi altid gør det bedre i morgen

end i dag – en kultur, hvor man udfordrer hinanden i måden at gøre tingene på. Og ja, vi vil gerne have mange studerende hurtigt og effektivt igennem studiet, men nej, det må ikke være på bekostning af kvaliteten. Svaret herpå er ikke: Så må det tage den tid, det tager. Nej, svaret er at finde nye veje til at understøtte de studerendes læring, når man nu ved, at det kan mindske frafaldet at have vejledende samtaler med nye studerende. Hvorfor lærer man så ikke af det og finder vej til at gøre noget tilsvarende? Når man ved, at det er af stor betydning for de studerende at have forbindelse og kendskab til det erhvervsliv, offentligt eller privat, som deres studium sigter mod, hvorfor finder man så ikke veje til at sikre dette kendskab?

Der ligger derfor en stor udfordring i regeringens målsætning om at få 25 pct. af en ungdomsårgang ind på en længere videregående uddannelse. Udfordringen ligger i at opretholde kvaliteten i uddannelserne på en måde, så der både er plads til og udfordringer for de studerende, som har forskerkapacitet og i høj grad studerer på grund af nysgerrighed på livet, nysgerrighed på verden, og til de studerende, som primært har valgt studiet som en nødvendig vej til ønskejobbet. Kan vi finde et system, der virker, så de ikke går i vejen for hinanden? Hvordan sikrer vi, at begge grupper får optimalt udbytte, og er det i det hele taget den samme uddannelse, de skal ende med?

Der er røre på hele området, og med den nye regering er alle de videregående uddannelser blevet samlet under et ministerium. Så kunne man jo få den tanke, at vi kan få det hele til at ligne hinanden og skabe et supereffektivt uddannelsessystem, som bare sprøjter kandidater ud til glæde for erhvervslivet – hvis det bare var helt så enkelt.

For mig at se, er det på samme tid ekstremt enkelt og ekstremt komplekst: Det enkle består i, at universiteterne skal give de studerende de bedst mulige uddannelser og sikre en forskning af højeste karat. Det komplekse består i, at det er individuelt for den enkelte uddannelse, hvordan det kan gøres, og det kan derfor ikke styres rigtigt oppefra. For nylig var der en historie om ph.d.-studerende, som spilder deres tid på kurser, fordi det står i en bekendtgørelse, at man skal have så og så mange kurser for at få en ph.d. Kan vi ikke være enige om at skabe en dagsorden med kvalitet i højsædet – en dagsorden, hvor inklusion betyder, at der er forskel på dagsordenen for de studerende? Det skal universiteterne både kunne rumme og udvikle til gavn for både de forskningsminded og de mere direkte erhvervsrettede studerende. Lad os skabe en dagsorden, hvor daglig løbende kvalitetsudvikling bliver en grundtanke.

Så vil jeg gerne på vegne af Venstre, Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og naturligvis Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der er bred enighed om målsætningen om, at 25 pct. af alle unge danskere får en lang videregående uddannelse.

Folketinget understreger samtidig vigtigheden af at bevare og udvikle et højt fagligt niveau i undervisningen, herunder adgang til god forskning, og at bevare universiteternes internationale omdømme.

Folketinget opfordrer regeringen til at skabe grundlag for et fortsat løft i uddannelsesniveaet frem mod 2020.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 63).

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Forslaget til vedtagelse vil indgå i debatten.

Den næste på talerstolen er Venstres ordfører, hr. Esben Lunde Larsen.

(Ordfører)

Esben Lunde Larsen (V):

Dansk Folkeparti har i dag rejst forespørgselsdebatten, F 30, om kvaliteten i det danske uddannelsessystem, særligt set i lyset af regeringens uddannelsespolitiske målsætninger. Forespørgselsteksten rummer en bekymring for, at regeringens målsætning medfører et masseuniversitet præget af lav faglighed og dimitterende med resultater af manglende kvalitet.

Det er altid velkomment at debattere kvalitet i uddannelsessystemet. Det ligger os Venstrefolk meget på sinde, at danske unge får en kvalitativ uddannelse, der udruster dem til at varetage centrale opgaver i det danske samfund efter endt uddannelse. Det har været et fast kendetegn for VK-regeringen gennem 00'erne at styrke uddannelse og forskning, og det fortsætter vi med.

Uddannelsesfaglighed kan dog ikke gøre det alene. Den danske uddannelsesstradition bygger ikke kun på faglighed og fakta. De frie skoler og højskolebevægelsen har bidraget til et stærkt fokus på livsoplysning, så uddannelse i Danmark har været mere end fagskole, det har hidtil også været dannelsesskole. Det fokus må vi ikke miste, når vi taler om kvalitet i uddannelsessystemet, for et fokus på dannelse og livsoplysning er udtryk for kvalitetsbevidsthed også i de mellemlange og lange videregående uddannelser.

Regeringen står over for en kæmpe udfordring, når det gælder dens målsætninger og de økonomiske rammer i uddannelsessystemet. Venstre deler målet om, at flere får en uddannelse, men det må ikke hæmme kvaliteten af det uddannelsesstilbud og af de forskningsrammer, der stilles til rådighed i det universitære system. Her deler vi den bekymring, som Dansk Folkepartis forespørgselsdebat er udtryk for, ikke kun for 25-procents-målsætningen, som dagens forespørgselsdebat er udtryk for, men generelt.

Kvalitet opnås imidlertid ikke kun via økonomiske bevillinger. Det handler også om hårdt arbejde, for uddannelse er ikke noget, man får, det er noget, man tager, underforstået arbejder for at få. Jo større arbejdsindsatsen er, desto bedre bliver kvaliteten af den uddannelse, som de studerende får. Derfor ønsker Venstre også at støtte op om et uddannelses- og forskningssystem, hvor bredden er med, men hvor der også er plads til eliten. Vi har brug for unge, der vil gå foran og være rollemodeller, så andre kan se, hvad initiativ og ambitioner kan føre til.

Danmark ligger flot, når det gælder uddannelse og forskning. Den danske befolkning udgør 5,5 millioner, altså under 1% af verdens befolkning på 7 milliarder. Alligevel producerer Danmark 1 pct. af verdens videnskabelige produktion svarende til den tredjehøjeste pr. indbygger i verden. Danmark ligger næsthøjest i verden, hvis man tæller antal citationer pr. publiceret artikel. Den udvikling kan vi takke VK-regeringens satsning gennem 00'erne for. Aldrig har der været brugt så mange midler på forskning og uddannelse, men vi kan og skal blive bedre, ikke mindst når det gælder kvaliteten og omfanget af den uddannelse, som danske studerende tilbydes.

Derfor må det lovgivende arbejde, som affødes dels af sammenhængsredegørelsen, som vi har debatteret tidligere på foråret, dels af dagens debat, have et klart fokus på så vel kvalitet som omfang. Det nytter jo ikke kun at oprette studiepladser i titusindvis. Der skal også være ph.d.-stipendier, post doc-stillinger og varige forskerstillinger i det universitære system efterfølgende, så de mange nye studerende ikke kommer ud til intetheden.

Som sagt deler Venstre den bekymring, som Dansk Folkepartis forespørgselsdebat er udtryk for, men vi også klar til at trække i arbejdstøjet og bidrage med løsningsforslag, når det gælder et løft i kvaliteten af uddannelses- og forskningsstilbuddet i Danmark, uddannelsesmæssigt så vel som dannelsesmæssigt.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er fru Kirsten Brosbøl som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg vil gerne sige tak til Dansk Folkeparti for lejligheden til at diskutere den her målsætning.

Et af de bærende elementer i regeringens 2020-plan er jo den her ambitiøse målsætning, der ikke bare går ud på, at 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse, men også, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Danmark skal være dygtigere. Vi får brug for flere kloge hoveder i fremtiden, og vi ved, at udviklingen går hen imod, at efterspørgslen på uddannet arbejdskraft vil stige, mens efterspørgslen på ufaglærte vil falde.

Derfor handler det her i bund og grund om at styrke dansk konkurrenceevne og sikre, at vi også i fremtiden har en arbejdsstyrke, som matcher de krav og kompetencer, som bliver efterspurgt på fremtidens arbejdsmarked. Det handler om at ruste de unge til at møde den konkurrence, som kun vil blive stærkere i fremtiden.

Med spørgsmålet her forsøger forespørgerne at opstille sådan en modsætning mellem kvantitet og kvalitet. Det er vel sådan set essensen af spørgsmålet. Det er en gængs antagelse, at hvis der skal flere igennem systemet – og gerne hurtigere – så må det også betyde forringelser af kvaliteten.

Den automatik eksisterer ikke for Socialdemokraterne. Vi tør godt være ambitiøse både på kvantitet og kvalitet. Hvis Danmark skal være konkurrencedygtigt i fremtiden, kommer vi simpelt hen ikke uden om det.

Samtidig er det vigtigt at sige, at en så ambitiøs målsætning om at øge uddannelsesniveauet og få flere igennem uddannelserne selvfølgelig skal være fuldt finansieret. Det vil sige, at uddannelsesinstitutionerne naturligvis skal have taxameterdækning og altså får finansiering til at kunne øge optaget. Det siger sig selv, at det er en forudsætning for fortsat at kunne udvikle kvaliteten af uddannelserne. Det mener vi også der er gode forudsætninger for, og det vil vi selvfølgelig løbende holde universiteterne og de øvrige uddannelsesinstitutioner op på.

Derfor har vi jo også – som ministeren var inde på – gjort kvalitet til et af de parametre, som vi igennem udviklingskontrakterne vil måle universiteterne på. Det er en moderne måde at styre uddannelsesinstitutionerne på frem for med rigide krav i betænkninger og cirkulærer. Gruppeeksamen blev nævnt før. Vi vil styre gennem ambitiøse målsætninger og nogle klare overordnede mål, som det bliver op til universiteterne og de øvrige uddannelsesinstitutioner at levere på.

Det med at komme hurtigere igennem uddannelserne bliver også tit nævnt, for hvis man skal speede processen op, er der også risiko for – som Dansk Folkepartis ordfører var inde på – at vi mister noget på kvaliteten. Jeg vil faktisk vende den om og sige, at jeg mener, at vores unge mennesker undervejs i deres uddannelse i dag møder barrierer og forhindringer, som faktisk kan medføre en ringere kvalitet end den, jeg mener vi bør levere. Og derfor må vi gøre det muligt for dem at gennemføre på normeret tid.

Det er nogle af de ting, vi har diskuteret i forbindelse med sammenhængsredegørelsen, f.eks. omkring merit, altså muligheden for at følge fag på andre universiteter og muligheden for at komme til udlandet, komme i praktik eller skifte studiested undervejs til en beslægtet uddannelse et andet sted. I dag er nogle af de ting med til at forsinke, og jeg mener faktisk, at det er udtryk for, at kvaliteten kan blive bedre, samtidig med at vi også sørger for, at de unge får mulig-

hed for at gennemføre på normeret tid. Så der er ikke det modsætningsforhold, som der bliver antydnet.

Så har ministeren jo også været inde på, at det her med, at 25 pct. skal igennem en lang videregående uddannelse, kan lyde vældig ambitiøst, især hvis man ser på, hvor mange i den brede befolkning der i dag har en videregående uddannelse. Men hvis vi ser på den model, som vi jo bruger til at beregne det med, nemlig profilmodellen, hvor man kigger på, hvad det forventede uddannelsesniveau for en afgangsklasse er – den sidste beregning er fra 2010 – så viser det sig jo, at vi er ganske tæt på den her målsætning. På landsplan forventes 24 pct. at få en lang videregående uddannelse, men for Region Hovedstaden er målsætningen f.eks. allerede nået, der forventes 28 pct. at få en videregående uddannelse.

Samtidig deler jeg heller ikke helt den opfattelse, at vi sænker niveauet for, hvem vi optager, hvis vi skal have flere med. Dansk Folkepartis ordfører sagde, at vi skal inkludere de næstbedste, og spørgsmålet er jo, om det er det, der er sagen.

Altså, vi har jo i øjeblikket – og det viser statistikkerne også – et uudnyttet potentiale i de studerende, der kommer ud fra ungdomsudannelserne med en god studentereksamen, men som aldrig kommer videre i systemet. Der er jeg meget optaget af, at det lykkes for os at bryde den negative sociale arv, der jo stadig væk er i vores uddannelser. Når vi ser på, hvem det er, der ikke udnytter potentialet, så er det de unge fra ikkeuddannelsesvante hjem, som altså har gode karakterer, men de kommer ikke videre i systemet.

Der har vi altså en meget, meget vigtig opgave med at få alle med, alle dem, som vel at mærke har kvalifikationer, og som dermed ikke er de næstbedste, men faktisk er blandt de bedste og ikke får udnyttet det potentiale i dag.

Bottom line mener vi ikke, der er det modsætningsforhold, som Dansk Folkeparti antyder med spørgsmålet, men vi er rigtig glade for, at man i dag kan nå frem til en fælles vedtagelse, hvor man bakker op om den her målsætning og altså er enige om, at det her ambitionsniveau er rigtigt og nødvendigt for Danmark, og at man selvfølgelig fortsat skal arbejde med at udvikle kvaliteten.

Kl. 11:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er to korte bemærkninger. Den første er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 11:54

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for talen og de flotte ord, men lad os prøve at kigge lidt konkret på det. Der har jo igennem det sidste halve års tid været en meget omtalt sag på Aarhus Universitet. En tysk musikprofessor påtalte og omtalte, hvor svage de musikstuderende egentlig var fagligt. Det udløste jo efter noget tid en sand storm af indlæg, først i Politiken og siden i Weekendavisen, og så kørte den hele vejen. Det blev desværre til en personalesag, men hendes anliggende var jo at påpege, at det faglige niveau på universiteterne ikke er godt nok.

Nu står Socialdemokraternes ordfører så og siger, at det kan vi sagtens løse. I Dansk Folkeparti har vi forsøgt at få svar fra ministeren, men ministeren vil ikke rigtig gå ind i det. Derfor er vi selvfølgelig glade for, at ministeren og Socialdemokratiet er med på indholdet i forslaget til vedtagelse. Men med udgangspunkt i sagen fra Aarhus, er der så ikke nogle problemer på universiteterne, som vi ikke bare kan løse med flotte ord?

Kl. 11:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:55

Kirsten Brosbøl (S):

Det er afgørende, at vi konstant stiller krav til universiteterne om at udvikle kvaliteten af uddannelserne. Det vil den her regering også gøre, og det vil Socialdemokraterne også medvirke til at gøre.

Det er jo sådan, at der løbende er diskussioner, og det synes jeg sådan set er sundt, på de forskellige uddannelser om, hvorvidt man nu har det rigtige indhold i uddannelsen, om man har mulighed for at udfordre de studerende mere på den her uddannelse. Jeg synes sådan set, at det er sundt, at man løbende diskuterer det.

Så har vi jo et akkrediteringssystem. Vi har jo et politisk armslængdeprincip i forhold til sådan at gå ned i detaljerne på de enkelte uddannelser og blande os i, om der nu også er det, der skal være af indhold i uddannelserne. Der har vi jo et akkrediteringssystem, som sikrer, og som skal sikre – hvad skal man sige? – at der hele tiden er en kvalitetskontrol af indholdet af uddannelserne.

Det er vi jo så i gang med at diskutere hvordan vi kan forbedre. Og der håber jeg også at Dansk Folkeparti konstruktivt vil gå ind og se på, hvordan vi kan lave et system, som vel at mærke ud fra et politisk armslængdeprincip sikrer, at vi løbende har den kvalitetskontrol af vores uddannelser, så vi også kan slå ned på de steder, hvor der måtte være problemer.

Kl. 11:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det igen en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 11:57

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Musikprofessoren pegede f.eks. på, at de studerende ikke engang kunne læse noder, hvilke man måtte forvente af en musikstuderende. Hvad kan vi konkret gøre, og hvad vil regeringen konkret gøre for, at det store optag ikke medfører sådan nogle sager som på musikstudiet? Jeg går stærkt ud fra, at det ikke er det eneste studiemiljø, hvor vi kan finde sådan noget.

Det andet er jo, at Aarhus Universitet reagerede på en, synes jeg, underlig måde. I stedet for at tage kritikken til efterretning forsøgte man at isolere vedkommende på et kontor. For os at se virker det også, som om universitetsmiljøerne måske godt er klar over, at der er problemer, men helst ikke vil tale om det og gå ind i en dialog, så vi kan løse det her problem sammen. Vi er jo alle sammen enige om, at uddannelse er godt. Men for at vi kan løse problemet, bliver vi nødt til at tale om det.

Så hvad vil regeringen konkret gøre, for at sådan nogle ting, som vi så på Aarhus Universitet, og som set med vores øjne var en mindre skandale, ikke sker igen?

Kl. 11:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:58

Kirsten Brosbøl (S):

Nu er det ikke min opfattelse, at det var et exceptionelt stort optag, der gav anledning til den diskussion om kvaliteten på musikstudiet i Aarhus. Så der kan man diskutere, om det i virkeligheden er relevant i forhold til dagens forespørgsel, som jo handler om, hvorvidt et større optag betyder, at kvaliteten bliver udfordret. Jeg havde bare den bemærkning til, hvad man spørger ind til i dag.

Så vil jeg til spørgsmålet om, hvad regeringen vil gøre, fremhæve, at vi vil sørge for, at det fremtidige akkrediteringssystem netop skal se på at sikre kvaliteten. Hvis vi går efter, hvad regeringen lægger op til at det nye akkrediteringssystem skal gå ud på, er det, at vi får institutionsakkreditering, men med fokus på, at universiteterne

hele tiden har løbende kvalitetsudvikling af deres uddannelser, at de altså har en intern kvalitetssikringsmekanisme, som gør, at vi politisk kan være trygge ved, at der foregår en løbende kvalitetssikring på universiteterne. Det synes jeg er helt afgørende for, at vi også kan være trygge ved, at man løbende har det fokus på, at uddannelserne bliver bedre.

Kl. 11:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og den næste for en kort bemærkning er hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:59

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Ordføreren siger, at man sagtens kan holde en høj kvalitet og samtidig tage rigtig mange igennem. Det bliver også sagt, sådan hører jeg det i hvert fald, som om ordføreren ikke mener, at der er forskel på de bedste og de næstbedste. Altså, hvis man har en gruppe på 25 pct. af en årgang, har jeg svært ved at forestille mig andet, end at der er nogle, der er bedre end andre. Vi har også brug for, at der er nogle, der faktisk har evnerne til at blive de fremmeste forskere, og at der er nogle, der har en anden målsætning med deres universitetsstudier.

Så derfor vil jeg egentlig gerne udfordre ordføreren lidt på, om det ikke er rigtigt, at vi kan være nødt til at se det sådan, at der er to forskellige grunde til at gå på universitetet, at der måske også er to forskellige veje igennem det, og at man ender på to forskellige måder, og om vi egentlig ikke skal prøve at styre efter det i stedet for at sige, at det én stor gruppe, vi har, og som vi skal have igennem her.

Kl. 12:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:00

Kirsten Brosbøl (S):

Jo, det er jeg sådan set enig med hr. Jens Henrik Thulesen Dahl i. Det, jeg forsøgte at sige, var, at nu har vi jo allerede profilmodellen på 24 pct. Vi skal op på 25 pct., det er målsætningen, og det, som hr. Jens Henrik Thulesen Dahl sagde i sin ordførertale, var, at så skal vi have de næstbedste ind for at nå den her 25-procents-målsætning.

Det var så det, jeg prøvede sådan ligesom at udfordre ved at sige, at jeg mener, vi har et uudnyttet potentiale i dag, ved at vi ikke i tilstrækkelig grad har social mobilitet i vores uddannelsessystem. Hvis vi kunne sikre den sociale mobilitet, altså at dem, der kommer ud fra ungdomsuddannelserne med en god studentereksamen eller eksamen, også går videre i uddannelsessystemet, mener jeg faktisk ikke, at der er det problem, som Dansk Folkeparti antyder, nemlig at man må sænke niveauet.

Kl. 12:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 12:01

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det kan selvfølgelig være rigtigt nok, at man kan sige, at hvis det bare er den sidste halve procent, vi skal have fundet, så er de sikkert ikke så meget anderledes end de første 24½ pct. Men jeg vil jo vove den påstand, at der inden for de 25 pct. er store forskelle, og at vi allerede har udfordringen i dag i systemet. Og jeg kunne så i går i Avisen.dk læse en beregning af, at hvis vi kigger frem mod 2020, er vi faktisk kun halvvejs med at nå 25-procents-målsætningen. Jamen så er det et langt større antal, vi skal have igennem universiteterne, og så står vi altså med en stor udfordring.

Så der vil jeg gerne spørge ordføreren, hvordan man forestiller sig at vi kan løse det med at sikre de ekstra ressourcer, der nødvendigvis skal til, og hvilken tilgang vi skal have til at få det løst.

Kl. 12:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 12:02

Kirsten Brosbøl (S):

Altså, hvad de ekstra ressourcer angår, må jeg jo henvise til 2020-planen og sige, at der er finansiering til, at vi øger optaget på uddannelserne. Der er finansiering til det, vi vurderer der skal til, nemlig 10.000 ekstra studiepladser.

Så spørger hr. Jens Henrik Thulesen Dahl: Jamen er der så ikke forskelle inden for de 25 pct., er der ikke nogen, der skal gå forskervejen, og er der ikke nogen, der skal gå en anden vej? Det var det, jeg erklærede mig enig i før. Altså, der er klart et behov for, at vi inden for universitetsuddannelserne bliver bedre til at give de studerende mulighed for at gå i forskellige retninger.

En af de ordninger, som jeg ynder at fremhæve i den her diskussion, er jo den her 4+4-ordning, som de bl.a. har på Aarhus Universitet, hvor man kan sige, at dem, der gerne vil gå forskervejen, faktisk allerede, fra de har bestået det fjerde år, kan begynde at arbejde sig hen imod en forskerkarriere. Det synes jeg er rigtig god planlægning, for så kan man på den måde allerede spørge: Hvor har vi forskeralenterne? Hvor har vi dem, som skal videre ad den vej?

Der, hvor jeg så synes man godt kunne arbejde videre, er, når det handler om dem, der skal ud på et andet arbejdsmarked bagefter, altså at få nogle elementer ind, der gør de studerende mere arbejdsmarkedsparate, og det var noget af det, ministeren også var inde på. Det er også en del af kvalitetsbegrebet at sikre, at de er bedre rustede til at gå ud i en anden beskæftigelse end en forskerkarriere bagefter.

Kl. 12:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er fru Sofie Carsten Nielsen, der er ordfører for Radikale Venstre.

Kl. 12:04

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak til Dansk Folkeparti for at have taget initiativet til den her forespørgsel om kvalitet i de videregående uddannelser. Det er et rigtig vigtigt emne. Og det fremgår ret klart af regeringens 2020-plan, at der er behov for at øge arbejdsindsatsen i Danmark og i særlig grad at øge den værdi, som skabes ved arbejdsindsatsen, nemlig produktiviteten. For at øge produktiviteten kræver det effektive og innovative medarbejdere, og her er uddannelse altafgørende. Derfor er det et bundet mål for regeringen og for Radikale Venstre, at endnu flere unge får en videregående uddannelse, og for at holde os selv og andre op på den ambition har vi sat os det konkrete mål, at 60 pct. skal have en videregående uddannelse i 2020, og at 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse.

At øge uddannelsesniveaet i samfundet er generelt en rigtig god investering, højtuddannet arbejdskraft giver højere produktivitet og mere innovation, som igen betyder flere nye job og mere vækst. Det har vi brug for. Derfor ønsker vi i Radikale Venstre at investere massivt i uddannelse. Det lægger regeringen også op til helt konkret med sin 2020-plan, og det er vi glade for.

Samtidig er vi ligesom forslagsstillerne meget optaget af, at universiteterne hele tiden har øje for at højne kvaliteten i uddannelserne. Det er bl.a. derfor, at vi med finansloven for 2012 var med til at sikre, at det øgede optag på universiteterne også blev fulgt op af en øget bevilling. Det var som bekendt ikke tilfældet i VK's finanslov-

forslag. Og som nævnt, er vi også ret tæt på målet om 25 pct. med en lang videregående uddannelse. Så det er efter vores opfattelse ikke målet i sig selv, der kommer til at forandre kvaliteten på universitetsuddannelserne, hverken opad eller nedad, men høj kvalitet skal de levere.

Kvalitet er mange ting. Kvalitet er uddannelser, der er omstillingsparate og kan indrettes efter de behov, der opstår på arbejdsmarkedet, sådan at Danmark hele tiden kan levere kloge hoveder med nye ideer til både forskning, udvikling og arbejdsmarked, til både den offentlige og den private sektor og gerne i endnu højere grad til den private sektor.

Kvalitet er inspirerende undervisning, hvor den mest sublim forskning formidles. Kvalitet er ordentlig vejledning og et godt studiemiljø. Kvalitet er universiteter i tæt kontakt med aftagerne på arbejdsmarkedet. Og høj kvalitet er noget, regeringen stiller krav om til universiteterne. Det sker i udviklingskontrakterne. Høj kvalitet på universitetsuddannelserne er noget, jeg er sikker på at vi kan samles bredt om her i Folketinget. Det har Danmark brug for, og vi har brug for, at rigtig mange får en universitetsuddannelse af netop høj kvalitet. Tak.

Kl. 12:07

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:07

Alex Ahrendtsen (DF):

Det Radikale Venstre er jo kendt for at være et parti, der har et internationalt udsyn. Ordføreren selv går ind for mere engelsksprogede uddannelser på universiteterne, og det kan man jo så have som synspunkt. Ordføreren siger også, at uddannelserne skal levere høj kvalitet, og lad mig derfor lige vende tilbage til Aarhus Universitet og sagen om musikprofessoren.

Synes ordføreren, at den måde, universitetet greb sagen an på, var rigtig? Jeg har spurgt ordførerens kollega, som også er radikal, og ministeren vil ikke gribe ind. Kan vi forvente, at man fra regeringens side ikke vil gribe ind, når der er oplagte eksempler på, at universiteterne simpelt hen ikke leverer niveaet – især, når de får en international kapacitet til landet, der så efterfølgende finder ud af, at de fine ord altså ikke levede op til virkeligheden?

Kl. 12:08

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:08

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes, at den socialdemokratiske ordfører tidligere har gjort godt rede for, hvilke kvalitetssikringsinstrumenter der findes. Der er akkrediteringssystemet – som vi også gerne vil ændre på, og som vi forhåbentlig i samarbejde med bl.a. Dansk Folkeparti kan være med til at ændre – og der er udviklingskontrakterne. Jeg går netop ind for et armslængdeprincip om, at man ikke som politiker blander sig i enkeltsager her. Det er universiteternes ansvar at sikre kvaliteten.

Kl. 12:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 12:09

Alex Ahrendtsen (DF):

Konkrete sager har det jo altså med at kaste lys over principielle problemstillinger, og det gjorde sagen fra Aarhus. Selvfølgelig skal ministeren ikke gå ind og diktere i forbindelse med enkeltsager, men

han kunne have brugt den som et udgangspunkt for at tage fat på en generel diskussion om, om vi i Danmark kan levere den undervisning og den kvalitet, som vi egentlig ønsker. Der havde jeg da ønsket mig, at regeringen tog den sag alvorligt. Det var trods alt en internationalt kendt musikprofessor, der var kommet til Danmark, og det udløste en, desværre, dårlig håndtering af sagen.

Mener ordføreren stadig væk, at vi i Danmark kan levere den undervisning, der skal til, når vi påtænker at have et så stort optag? Vi håber det, og vi vil jo gerne være med til det, men hvis man ikke tager udgangspunkt i de konkrete problemstillinger, der dukker op, og reagerer på dem, hvorfor har man så en regering?

Kl. 12:10

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 12:10

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ministeren har jo sin dialog med universiteterne om kvalitet, når ministeren netop taler udviklingsmål og udviklingskontrakter med universiteterne, og jeg går stærkt ud fra, at kvalitet helt generelt er en omfattende diskussion i den anledning.

Jeg synes, vi skal holde os til, at vi har de rammer for diskussion af kvalitet, som optager os i Det Radikale Venstre rigtig meget, og det kommer vi til at fortsætte med, bl.a. når vi skal diskutere akkreditering og forandring af det her. Det er bestemt ikke, fordi det her ikke bliver taget alvorligt, det synes jeg heller ikke at der er nogen som helst udsigt til eller har været anledning til, men vi vil ikke bruge enkeltsager til at udstille eller hænge ud. Det er universiteternes opgave at sikre kvaliteten, også når det gælder de enkelte uddannelser, og den diskussion tager vi også med universiteterne, bl.a. når det gælder udviklingskontrakterne.

Kl. 12:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:11

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det er jo dejligt, så enige vi kan være om den her kvalitetsdagsorden. Ordføreren talte noget om, at der var sat penge af i finansloven til de ekstra studerende, og i regeringens fremadrettede plan regner man med 2.000 flere pr. år. I går var der på www.avisen.dk en artikel, hvor man regner på befolkningsudviklingen frem til 2020 og siger, at det ikke er 2.000, men nærmere på den anden side af 10.000 flere studiepladser pr. år, der er brug for.

Så hvordan forestiller ordføreren sig at det kan lade sig gøre, samtidig med at vi opretholder kvaliteten, at få skubbet alle de her studerende igennem systemet?

Kl. 12:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 12:11

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg forholder mig til regeringens 2020-plan og de forudsætninger, vi har der, og de beregninger, der ligger til grund for den. Der har regeringen finansieret det meroptag, der skal komme, og så må vi jo løbende forholde os til skiftende udviklinger, men pengene er sat af i den plan. Nu skal den jo forhandles, og det regner jeg stærkt med at vi finder ud af i fællesskab.

Kl. 12:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 12:12

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det lyder jo fint, og det hører jeg så sådan, at det faktisk er et tilsagn om, at hvis de her tal er rigtige, kommer regeringen selvfølgelig også med en plan for de ekstra penge, der vil være behov for til at sikre kvaliteten. For jeg går ud fra, at ordføreren er enig i, at det handler mere om kvalitet end om kvantitet. Så hvis vi endelig skal vælge, vil vi i hvert fald vælge kvaliteten frem for kvantiteten.

Kl. 12:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:12

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes ikke, at det gælder det ene eller det andet. En ordfører sagde tidligere heroppefra, at kvalitet ikke alene handler om kroner og øre, men også om, hvad universiteterne leverer. Jeg vil ikke forholde mig til tal, som hr. Thulesen Dahl præsenterer for mig nu, men forholde mig til de forudsætninger, som regeringen har lagt i sin 2020-plan, hvor vi netop har finansieret det her uddannelsesløft.

Kl. 12:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Esben Lunde Larsen fra Venstre.

Kl. 12:13

Esben Lunde Larsen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne bede ordføreren gøre rede for, præcis hvilke midler der skal gå til hvad. Der er de mange studiepladser, men man kunne jo også godt forestille sig, at et større optag i uddannelsessystemet gav ekstra SU-udgifter.

Kl. 12:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:13

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det tror jeg godt hr. Esben Lunde Larsen ved at jeg ikke som ordfører kan stå og redegøre for her. Det er ikke det, jeg på nuværende tidspunkt har mandat til. Jeg er sikker på, at vi nok skal finde ud af fordelingen.

Kl. 12:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Esben Lunde Larsen.

Kl. 12:13

Esben Lunde Larsen (V):

Det vil sige, at ordføreren på den ene side siger, at der er styr på økonomien, men på den anden side ikke vil anvise, hvad det er for en økonomi. Det er jo et brud med forsigtighedsprincippet, hvor man fra regeringens side har sagt: Vi anviser midlerne, inden vi kommer med vores forslag, for man kan stole på os.

Derfor vil jeg gerne endnu en gang bede ordføreren gøre nøje rede for: Hvad er det for midler, der skal gå til SU-delen, og hvad er det for midler, der skal gå til optaget af flere studerende?

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg tror, at hr. Esben Lunde Larsen er udmærket klar over, at regeringen i sin 2020-plan har fremlagt et bud på finansieringen. Vi er også en mindretalsregering, og de her rammer skal nu forhandles – det ved ordføreren udmærket godt – og deri kommer fordelingen også til at ligge. Den skal ikke foregå her fra Folketingets talerstol.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Jonas Dahl, der er ordfører for SF.

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

På uddannelsesområdet er regeringens politik helt klar: Vi skal udanne flere, samtidig med at det ikke må gå ud over kvaliteten. Vi skal investere i fremtiden – det skylder vi ikke bare vores børn og unge, det skylder vi sådan set også Danmark som samfund. Som målsætning har regeringen, og dermed også SF, at vi vil have, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse, og at 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse. Det skal ske, så vi kan få en veluddannet arbejdsstyrke, som kan skabe og udvikle og fastholde arbejdspladser i Danmark, men også i sidste ende være med til at tjene de penge hjem, som gør, at vi kan fastholde og udvikle vores velfærdsstat.

Vi ved, at i fremtiden kommer vi til at mangle højtuddannede, og da de er med til at øge vækst og velstand i samfundet, har vi derfor også behov for at satse på uddannelse. Med regeringens 2020-plan er der også anvist en økonomisk plan for, hvordan regeringen vil skabe råderum til de massive investeringer i uddannelse. Her bliver udfordringen bl.a. at øge optaget til de korte og mellemlange videregående uddannelser, men også generelt at styrke uddannelsessystemet.

Der er i dag en langt større diversitet af jobmuligheder efter endt uddannelse, end der var tidligere. Der uddannes ikke længere til snævre professioner, hvor det på forhånd er klart defineret, hvilke kompetencer der er behov for, og dermed også hvilken stilling man går ind i. Det betyder også, at kravene til uddannelsernes indhold og dimittendernes kompetencer og dermed også kvalitetsbegrebet løbende ændres og udvikles. F.eks. kan det ske, ved at studieordningen giver de studerende mulighed for at tage et udviklingsophold i udlandet, komme i praktik eller på anden måde blive inddraget i erhvervsarbejde i uddannelserne.

Fra regeringens side har vi forpligtet universiteterne til at løfte kvaliteten af undervisningen gennem udviklingskontrakterne for de næste 3 år, og universiteterne har meldt ind, hvordan de vil leve op til målene og dermed også målet om bedre kvalitet. Der pågår nogle forhandlinger med ministeriet om kontrakterne i løbet af den her måned, men linjen er lagt, og det er det, der er regeringens ambition.

Regeringen lægger også op til at skabe bedre rammer for kvalitetssikring, bl.a. ved at lave et nyt, fælles akkrediteringssystem for de videregående uddannelser. Det skal bygge på tillid til institutionernes egen kvalitetssikring, men der skal stadig være mulighed for, at de studerende, som selv har ansvaret for deres uddannelse, også kan bidrage.

Det er vores pligt at sikre gode rammer gennem hele uddannelsessystemet, så alle får mulighed for at blive udfordret og komme ud og bidrage til samfundet. Derfor vil regeringen inden længe fremlægge en strategi, der styrker talentarbejdet hele vejen igennem ud-

Kl. 12:14 dannelsessystemet, for at få skabt mange af de tabte arbejdspladser, som forsvandt under VK-regeringen.

Kl. 12:14 Så er det vigtigt at få de studerende til at færdiggøre deres uddannelse hurtigere, så de kan bidrage ude i samfundet, men målet om hurtigere færdiggørelse skal også ses i lyset af målet om at styrke sammenhængen i vores uddannelsessystem. Vi vil tage hånd om de studerende ved at få minimeret frafaldet og den spildtid, der er forbundet med ufleksible overgange, manglende merit osv. Vi skal have gang i væksten i Danmark igen, og det skal ske, ved at vi får 25 pct. af en ungdomsårgang gennem en lang videregående uddannelse, uden at vi slækker på kvaliteten.

Kl. 12:14 Så har jeg lyst til at knytte nogle kommentarer til nogle spørgsmål fra Dansk Folkeparti, selv om jeg kan se, at den ene af spørgerne er forsvundet. For nu bliver der spurgt ind til den der konkrete sag fra Aarhus Universitet, og jeg synes, det var en meget unuanceret måde at rejse den debat på. Jeg synes faktisk også, at man som universitet har et ledelsesmæssigt ansvar, når der – sådan som jeg har forstået det, i hvert fald i den her konkrete sag – har været en række rapporter, som har peget på en række samarbejdsproblemer med den pågældende medarbejder. Jeg mener ikke, vi skal gå ind i enkeltsager af den karakter, men når nu Dansk Folkeparti har valgt at bruge den som løftestang for den her debat, synes jeg også, det er vigtigt at tage en debat om den.

Derfor synes jeg også, det er vigtigt at slå fast, at man har et ledelsesmæssigt ansvar, når to uafhængige rapporter belyser problemstillinger om en konkret medarbejder, og så vil det for mig at se være dårlig ledelse, hvis ikke man agerede på det, og hvis ikke man forholdt sig til de problemstillinger, som faktisk blev rejst. Så derfor vil jeg sige, at jeg synes, at den enkeltsag, som desværre er blevet rejst, er en dybt ulykkelig sag, og det tror jeg alle kan blive enige om. Men jeg vil gerne understrege, at fra SF's side er det helt afgørende, at vi selvfølgelig ser på nogle af de problemstillinger, der er i universitetsloven. Det har vi påpeget tidligere fra SF's side, og det vil vi fortsat gøre, altså pege på de steder, hvor vi kan gøre tingene en lille smule bedre. Men jeg synes faktisk, det her er en enormt dårlig sag og et enormt dårligt eksempel til at pege på de udfordringer, der er i forbindelse med universitetsloven.

Afslutningsvis skal jeg sige, at vi kan støtte det forslag til vedtagelse, som tidligere blev læst op af Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 12:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning ønsket af hr. Esben Lunde Larsen, Venstre.

Kl. 12:20

Esben Lunde Larsen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge ordføreren, om man, nu når der bliver optaget flere både på de mellemlange og de lange videregående uddannelser, lægger ind som en forudsætning i regeringens egen 2020-plan, at de dermed også bidrager skattemæssigt til at finansiere en del af dette på lang sigt. Kan ordføreren så give en garanti for, at der faktisk er arbejde til de kandidater, der bliver uddannet, og at de så dermed bidrager økonomisk, for det er jo en forudsætning, som bliver sat op?

Kl. 12:20

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:20

Jonas Dahl (SF):

Jeg tror, at hvis man ser på de tal, som belyser den demografiske udvikling i Danmark i de kommende år – det tror jeg i øvrigt at alle, som ser på de tal, er enige om – så kan man se, at vi får et behov for

stort set alle de unge, som i dag ønsker at bidrage. Det vil de få mulighed for allerede om bare få år. Så derfor tror jeg, der vil være behov for, at vi får alle uddannet, ligegyldigt hvem det er, og specielt vores unge mennesker, på et så højt niveau, som det overhovedet kan lade sig gøre. For det vil være med til i de kommende år faktisk at kunne fastholde Danmarks position som en velfærdsstat.

Så er det da også vigtigt for mig at understrege det, som hr. Esben Lunde Larsen spurgte ind til tidligere, nemlig at regeringen jo har afsat 3,5 mia. kr. til bl.a. at dække det efterslæb, som der var fra VK-regeringen, i forhold til et løft på uddannelsesinstitutionerne. Det er jo en del af 2020-planen, at der faktisk kommer et ganske massivt løft af uddannelserne.

Ja, jeg har en forventning om, at de unge selvfølgelig kan bruge deres uddannelse efter endt studieforløb, men det betyder selvfølgelig også, at arbejdspladserne skal være der. Og jeg er ret overbevist om, at når regeringen lægger op til at skabe det, der svarer til 180.000 arbejdspladser de næste 8 år, så vil der også være noget at lave for de unge, der får færdiggjort deres uddannelse.

Kl. 12:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger, tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerækken er fru Pernille Skipper, der er ordfører for Enhedslisten.

Kl. 12:22

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Da jeg læste spørgsmålet til den her forespørgselsdebat, slog det mig, at det virkede, som om regeringens målsætning om at få 25 pct. af en ungdomsårgang til at gennemføre en lang videregående uddannelse skulle være sådan et udtryk for, at nu kom det farlige masseuniversitet snart springende, og at det nok ville ødelægge det faglige niveau osv., fordi masseuniversitetet er noget farligt. Den præmis har jeg lidt svært ved at forstå, men ikke desto mindre er det jo en god debat at tage, for det er klart, at det skaber nogle udfordringer for universitetsverdenen, når flere studerende skal igennem en lang videregående uddannelse.

Der er ikke nogen tvivl om, at det er en god målsætning, og at vi i Enhedslisten mener, at det er godt at sætte sig mål for, at flere unge gennemfører uddannelser, herunder også lange videregående uddannelser. Det er både godt for den enkelte, det åbner døre i samfundet, og det er også godt for vores samfundsøkonomi. Det er godt for den enkeltes chancer for at få et arbejde, så vi er glade for den målsætning.

Når det så er sagt, skal det selvfølgelig sikres, at når flere skal have en lang videregående uddannelse, skal universiteterne også have ressourcerne til at sikre kvaliteten. Det er ikke, fordi vi i Enhedslisten tror, at mange studerende er en trussel for kvaliteten, eller at masseuniversitetet er en trussel for kvaliteten, men fordi kvaliteten er en forudsætning for, at vi kan få mange nye studerende igennem.

Hvis vi overhovedet skal lykkes med at nå en målsætning om, at 25 pct. af en ungdomsårgang skal have en lang videregående uddannelse, også i 2020, hvor det betyder næsten en fordobling af antallet af studerende, ja, så betyder det, at vi skal have kvaliteten til at følge med, for ellers kommer vi slet ikke igennem. Jeg tror simpelt hen ikke, det er rigtigt, som hr. Jens Henrik Thulesen Dahl siger, at hvis vi bare siger til universiteterne, at de skal få 25 pct. igennem, skal de nok få det. Jeg tror tværtimod, at hvis vi ikke hjælper og understøtter universiteterne, vil de aldrig nogen sinde komme igennem med den målsætning.

I den anledning ville det selvfølgelig være rigtig godt, hvis ministeren ville bekræfte, at der er afsat de nødvendige midler til, at målsætningen kan opfyldes, også når vi ved, at 25 pct. i 2020 mængdemæssigt vil betyde et meget større antal studerende.

Det gælder jo altså både midler til SU'en, til taxameter, til de eksisterende forhøjede taxametre, som kun er midlertidigt finansierede, på humaniora og samfundsvidenskab, og det gælder sådan set også en relativ udvikling af basismidlerne, fordi vi jo ved, at de taxametre, som angiveligt skal finansiere uddannelserne, i dag er underfinansieret, i forhold til hvad det koster at få en studerende igennem. Det betyder, at universiteterne tager fra deres basismidler og bruger på uddannelse. Så selvfølgelig skal vi også se en udvikling i basismidlerne, hvis det her skal lykkes.

For mig at se og for Enhedslisten at se er den store udfordring, at vi kan sikre, at det overhovedet er muligt for mange flere at tage en universitetsuddannelse og få en uddannelse. Vi ved jo, at det stadig væk er meget sværere for unge, der kommer fra en ikkeakademisk baggrund, fra et hjem, hvor man ikke er vant til akademisk sprogbrug hen over middagsbordet, og at det er meget sværere for dem, som ikke har mange penge med hjemmefra, fra mor og far, at komme igennem en lang videregående uddannelse.

En del undersøgelser har f.eks. vist, at unge fra det, man kan kalde arbejderklassen eller den klasse i vores samfund, hvor universitetsuddannelser ikke er noget, omgangskredsen sådan har, føler sig fremmede i den akademiske verden, når de kommer ind på universiteterne. De har svært ved at knække de kulturelle koder, og de klarer sig også dårligere end unge fra akademikerhjem.

Når vi så skal have mange flere studerende ind på uddannelserne og selvfølgelig også igennem dem, skal vi også sørge for, at vores universiteter får nedbrudt tankegangen om, at man er noget helt specielt og noget helt særligt, at man skal være ophøjet til et bestemt niveau for at gå på universitetet. Ellers kommer vi aldrig nogen sinde til at opfylde målsætningen om at få så mange flere igennem.

Så hvis man skal klandre regeringen for noget i deres 2020-plan og uddannelsesmålsætningerne, som vi som udgangspunkt er glade for, vil det være, at vi skal have tallene tygget ordentligt igennem. Det har vi i Enhedslisten også stillet spørgsmål om, så vi er sikre på, at det er fuldt finansieret, og at vi måske også skal sige, at regeringen skal få hovedet hurtigere ud af busken og have lidt mere fokus på den sociale arv, som altså skal brydes, hvis målsætningerne skal opfyldes.

Kl. 12:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:27

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for kommentarerne. Ordføreren starter med at tale om det her masseuniversitet, som om vi skulle synes det var farligt. Det er ikke, fordi vi synes, der er nogen fare ved at få rigtig mange igennem, bortset fra at det for os at se i hvert fald ligger i sagens natur, at skal man have mange flere igennem, bliver der også en meget større bredde i de kvalifikationer, man kommer med. Det er selvfølgelig en helt speciel udfordring for nogle universiteter, der historisk set har været vant til at have eliten.

Man skal også gerne have brudt den sociale arv, det er vi fuldstændig enige i, og det giver også nogle andre udfordringer, for hvordan håndterer man nogle, der ikke har den akademiske træning hjemmefra eller er vant til den slags? Så selvfølgelig er der nogle udfordringer i det.

Men jeg vil bare høre, om ordføreren ikke er enig i, at det så også medfører, at der er forskel på dem, der skal have eliteuddannelsen – der skal være en vej for dem – og dem, der måske egentlig kommer der, fordi de gerne vil have den uddannelse for at få et eller andet job i erhvervslivet. Dem skal der være en anden vej for. Det giver nogle forskellige veje og et eller andet sted i sidste ende nogle forskellige uddannelser for dimittenderne.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 12:28

Pernille Skipper (EL):

Altså, hvis det, ordføreren spørger mig om, er, om vi i Enhedslisten mener, at man skal begynde at lave særlige eliteuddannelser til dem, der er særlig dygtige, er svaret: Nej, det synes vi ikke.

Vi synes faktisk der i nogle tilfælde er et overdrevet fokus især i universitetsverdenen på dem, som er særlig gode, og lidt for lidt fokus på de mange og på bredden. Vi mener sådan set, at det skal være folkeligt, hvis man kan sige det sådan, at få sig en universitetsuddannelse, og det betyder, at man skal fokusere meget mere på bredden.

Hvis ordføreren spørger mig, om der skal være diversitet i uddannelsessystemet generelt, om man skal kunne bruge sin uddannelse til mange forskellige ting, og om der selvfølgelig er nogle, der skal være forskere, og nogle, der skal noget andet, så er svaret selvfølgelig ja.

Kl. 12:28

Kl. 12:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning endnu fra hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 12:29

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det, jeg hører ordføreren tale for, er jo så et breddeuniversitet, som alle mere eller mindre kan komme ind og gennemgå en uddannelse på. Er ordføreren så ikke bekymret over, at der så ikke, hvis vi skal have den bredde, er plads til den elite, som vi gerne skulle have – de fremmeste, de, der kan udføre den fremmeste forskning, de, der bliver de internationale eksperter? Skal de så gå på en uddannelse, hvor de måske skal gå sammen med nogle, der vil noget helt andet?

Skal der ikke være plads til at sige, at vi faktisk har en elite, at vi faktisk har nogle, der er væsentlig dygtigere, og at de skal fremmes, samtidig med at der selvfølgelig også skal være mulighed for resten? Det svarer lidt til den diskussion, man også her i folkeskolerne, hvor man kan spørge: Jamen skal vi holde de bedste tilbage, for at de dårligste kan komme med, eller skal vi have mulighed for, at de bedste selvfølgelig bliver bedre, samtidig med at vi gør en indsats for dem, der har sværere ved at følge med?

Kl. 12:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:30

Pernille Skipper (EL):

Igen har jeg lidt svært ved at høre, hvad der menes. Hvis det, ordføreren spørger om, er, om vi skal lave nogle indgange på universiteterne, hvor man allerede fra starten beslutter sig for, hvem der skal være forskere, og hvem der bare ikke er gode nok, så er svaret, at det er vi store modstandere af i Enhedslisten.

Det handler ikke om, at vi vil holde nogle af de dygtige tilbage; det handler sådan set om, at vi erkender, at de dygtigste på universiteterne altså nok skal klare sig. Det er ikke dem, der har problemer med at komme igennem. Det er ikke dem, der allerede fra starten ser en strålende forskerkarriere foran sig. Men der er altså en stor gruppe, som har rigtig svært ved det, som bliver forsinket, fordi de er fagligt udfordret, og som bruger tid væk fra studierne på at arbejde, fordi de ikke kan få penge af mor og far til at få hverdagen til at fungere. Og det er altså der, vi ser problemer i vores uddannelsessystem. Det er ikke blandt de dygtigste. De skal nok klare sig.

Men selvfølgelig skal vi da også sørge for, at der er de bedste rammer, så de studerende, som gerne vil slå ind på en forskerkarriere, eller som har nogle særlige evner, også kan komme til at udnytte deres potentiale. Det må bare ikke stå i modsætning til, at de også er en del af det breddeuniversitet, og at deres særlige evner også skal være med til at løfte nogle af deres medstuderende, som har sværere ved det.

Kl. 12:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Mai Henriksen, Det Konservative Folkeparti, har ønsket en kort bemærkning.

Kl. 12:31

Mai Henriksen (KF):

Når man lytter til fru Pernille Skipper, får man det indtryk, at de studerende er sådan nogle stakler.

Det handler vel ikke bare om, at man skal klare sig på universitetet; det handler vel om, at hver enkelt studerende får udfoldet lige nøjagtig sit potentiale, og det handler også om at understøtte den dygtige elev.

Jeg skal bare spørge: Når fru Pernille Skipper siger nej, nej og atter nej til talentprogrammer, hvordan kommer så det særlige fokus, som fru Pernille Skipper nævnte, til udtryk? Er det gennem ph.d.-programmer, er det gennem karriererådgivning? Hvad er det på universiteterne, fru Pernille Skipper mener er for meget i fokus, for så vidt angår de dygtigste og talenterne?

Kl. 12:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:32

Pernille Skipper (EL):

Det er ikke nødvendigvis altid universiteterne, der har det fokus. Det er måske nærmere os herinde i den her sal, der har det fokus, at vi hele tiden skal fremme de dygtigste. Det mener jeg er et generelt problem. Vi bruger ekstremt mange penge på talentprogrammer, og vi skal selvfølgelig bruge penge på det, men der er til gengæld andre steder, der lider under det. Jeg mener, at det er et stort problem for bredden i vores universitetssystem, at vores taxametre er underfinansierede.

Jeg vil så også sige til fru Mai Henriksen, at det jo altså også betyder, at man tager nogle af de penge, der skal gå til basisforskning, og som skal understøtte de særlige talenter, som vi selvfølgelig skal understøtte, og det sker på bekostning af bredden.

Kl. 12:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Mai Henriksen.

Kl. 12:33

Mai Henriksen (KF):

Så prøver jeg lige at stille mit spørgsmål igen. Jeg spurgte egentlig ikke om, hvad vi mener herinde i Folketingssalen. Jeg spurgte til, hvad der sker ude i virkeligheden. Hvis man endelig skulle stille sådan et spørgsmål her i Folketingssalen, ville mit svar da være, at jeg ville ønske, at der var langt mere talentudvikling. Vi gør da på ingen måde nok for at nurse om og dyrke de talenter, vi rent faktisk har. Stod det til mig, havde enhver lang videregående uddannelse en plan for, hvordan de nurser om og dyrker deres talenter, og så havde de også lavet talentprogrammer på de enkelte fag.

Jeg skal derfor egentlig bare spørge: Hvor er det helt nøjagtigt ude lokalt, fru Pernille Skipper ikke bryder sig om det her særlig fokus, der er på talenterne? Hvor er det helt nøjagtigt og specifikt ude

på uddannelsesinstitutionerne – ikke her i Folketingssalen – at man dyrker talenterne for meget?

Kl. 12:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 12:34

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, at fru Mai Henriksen kommer med et glimrende eksempel. Jeg spørger så bare, hvor den særlige plan for at hjælpe de unge igennem en uddannelse, som ikke kommer fra akademiske hjem, er henne. Man vil gerne have et talentprogram og vil gerne dyrke de dygtigste på universiteterne – fred være med det; det skal man – men hvor er så fokus på bredden? Hvor er så fokus på at understøtte de mange, som kommer ind på et universitet, men som altså falder fra igen, bl.a. fordi de ikke kan knække de kulturelle koder og bliver fremmedgjorte? Hvor er de særlige planer henne? Det er det, jeg mener med et for stort fokus på eliten.

Kl. 12:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mette Bock, der er ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 12:35

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Først vil jeg gerne sige tak til Dansk Folkeparti for at have rejst den her forespørgsel. Det er selvfølgelig vigtigt, at vi også diskuterer, hvad kvalitet er, og hvordan vi opnår kvalitet på de videregående uddannelser. Samtidig synes jeg, at debatten her i dag viser, at det er meget svært at diskutere kvalitet. Hvad mener vi med det?

Kvalitet er jo ikke et fast defineret begreb. Kvalitet rummer en elasticitet i sig, som gør, at det er helt nødvendigt, at vi først definerer kvalitet, før vi kan vurdere, om vi så opnår den kvalitet, vi rent faktisk ønsker. Er det f.eks. kvalitet, hvis vi uddanner så mange nobelpristagere som overhovedet muligt? Ja, det er det vel. Er det kvalitet, at vi uddanner så mange kandidater som muligt, som kan gå direkte ud på arbejdsmarkedet og fungere fra dag et? Ja, det er vel også kvalitet. Derfor bliver vi altså nødt til at være mere præcise i stedet for bare at sige: Vi vil alle sammen gerne have bedre kvalitet. Ja, der er vel ikke nogen, der går ind for, at vi skal have dårligere kvalitet, men hvad er god kvalitet på vores videregående uddannelser?

Jeg synes faktisk, at det eksempel, hr. Alex Ahrendtsen rejste med sagen med Linda Maria Koldau på Aarhus Universitet, viser, hvor forskelligt vi kan definere kvalitet. Linda Koldau er prima vista-ekspert, og for hende var kvalitet, at der var et miljø på musikstudiet i Aarhus, hvor man kunne udfolde og udvikle talenter inden for prima vista. På Aarhus Universitet har man lyttet til andre vandrør i vores samfund, som siger, at det er meget vigtigt, at man uddanner kandidater, som faktisk kan gå ud på arbejdsmarkedet og varetage nogle opgaver, der er behov for at få løst. Derfor har man ikke haft fokus på prima vista – bare for nu at nævne det som et eksempel.

Jeg synes stadig væk, at vi skal have mennesker i vores samfund, som ved noget om prima vista, men jeg synes sandelig også, at det er vigtigt, at vi får nogle kandidater, som kan gå ud på et arbejdsmarked. Så kvalitet er ikke et enten-eller; kvalitet må vi gøre os umage med at definere, for at vi kan få en meningsfuld diskussion om, hvorvidt vi opnår den kvalitet, som vi faktisk ønsker.

Når vi diskuterer kvalitet på de videregående uddannelser, tror jeg, at det er væsentligt, at vi i hvert fald her i Folketinget beskæftiger os med rammerne mere end med det konkrete indhold. Det vil sige, at vi ikke skal ind og vurdere på, hvad der foregår på det enkel-

te universitet helt ned på studieniveau og helt ned på forskningsniveau. Det tror jeg ikke ret mange af os herinde har forstand på. Men vi kan godt kigge på rammerne, og det skal vi, så længe det er offentlige midler, der bruges på vores uddannelsesinstitutioner.

For det første tror jeg, at vi bliver nødt til – og undskyld til uddannelsesministeren for, at jeg nævner det én gang til – at kigge på den langsigtede finansiering af vores universiteter. Det er rigtigt, at der er afsat 3,5 mia. kr. i regeringens nye 2020-plan, og det er rigtig dejligt. Samtidig siger man, at der skal oprettes 10.000 nye uddannelsespladser. Vi har en finansieringsgrænse, som vi står over for, når globaliseringsmidlerne udløber.

Nu skal jeg jo ikke være kritisk, før jeg ved, hvad jeg har at forholde mig til, men jeg glæder mig rigtig meget til at se på, hvordan vi rent faktisk sørger for, at der kommer en løsning på det her finansieringshul på enten den ene eller den anden måde. Så den langsigtede finansiering kunne være en rigtig god måde at skabe rammer for kvalitetsudviklingen på vores universiteter.

Dernæst tror jeg, at vi omkring rammerne skal kigge på den her revision af taxameterordningen, som også er adviseret. Det synes jeg er en rigtig god idé. Den taxameterordning, vi har i dag, tror jeg sådan set var godt tænkt på det tidspunkt, hvor den blev indført, men samtidig må vi sige, at det jo godt kunne være, at man også, når man taler taxameter, kunne kigge på, hvad der sker med de kandidater bagefter, og lade en del af taxameteret udløse i forhold til det.

For det tredje tror jeg, at vi skal kigge på vores akkrediteringssystem. For mig at se har vi alt for mange uddannelser i dag, og universiteterne siger selv, at de egentlig er kede af, at det, at man udbyder nye uddannelser hele tiden, også er blevet et konkurrenceparameter. Derfor bliver vi nødt til at kigge på, hvordan vores akkrediteringssystem fungerer.

Endelig vil jeg sige, at det er meget væsentligt, når vi nu taler om både bredde og højde og de fleste er enige om, at begge dele er væsentlige, at vi så fastholder det, som også Venstres ordfører påpegede, nemlig forholdet mellem uddannelse og dannelse. Det er ikke nok, at vi uddanner en hel masse rigtig, rigtig dygtige mennesker, hvis de i virkeligheden ikke er rigtig kloge – i bogstaveligste forstand. Vi skal både have dygtige og kloge kandidater ud fra vores universiteter.

Til sidst vil jeg afrundende sige, at når vi ikke er med på forslaget til vedtagelse i dag, er det sådan set ikke, fordi vi ikke synes, at der var rigtig mange gode elementer i det, men vi er imod, at man skal fastsætte et rigtigt mål på 25 pct. Det er simpelt hen uddannelsesfremmed, at man sætter et fast mål for, hvor mange af en ungdomsårgang der skal have en lang videregående uddannelse. Det synes vi ikke klæder et oplyst samfund som det danske, så derfor er vi ikke med på forslaget til vedtagelse, men vi er meget gerne med i diskussionen om, hvad kvalitet er på de lange videregående uddannelser.

Kl. 12:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Mai Henriksen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:40

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Først og fremmest en stor tak til Dansk Folkeparti for at rejse denne forespørgselsdebat. Det er et vigtigt emne, som der er god grund til at debattere.

Lad mig starte med at sige det klart: Viden er ikke blot en meter-vare, som der kan betales en fast pris pr. enhed for. Viden er et samfundsgode, der skal investeres i, og som der skal værnes om. Vi skal være ambitiøse.

I august 2011 kom den tidligere videnskabsminister, Charlotte Sahl-Madsen, med det, der i dag er kendt og anerkendt som 25-pro-

cents-målsætningen, hvor 25 pct. af en ungdomsårgang skal have en lang videregående uddannelse. Charlotte Sahl-Madsen sagde dengang, at det er et fuldstændig oplagt mål at have som vidensamfund, og det er jeg enig i. I fremtiden skal hver fjerde fra en årgang være akademikere. Vi kan jo se, at også her har regeringen taget den tidligere regerings politik til sig, næsten så man skulle tro, at det var den selv, der havde fundet på det. Gode ideer har som bekendt ofte mange fædre, og det er helt o.k. med os.

Heldigvis kan vi se, at optaget på universiteterne stiger, og det er også positivt. Det høje antal af optagne skyldes dels, at universiteterne udbyder flere pladser, dels at ansøgerne har ændret deres søgemønster. Ansøgerne har fulgt de mange opfordringer til at søge bredt, både geografisk og efter fagområder, og til at tænke i fremtidige jobmuligheder. Derfor har universiteterne også samlet set været i stand til at øge optaget til et nyt rekordniveau.

I fremtiden skal vi være endnu bedre til at skabe et udbud af uddannelser og studiepladser, der svarer til samfundets behov. Det vil være til gavn for den enkelte studerende, der får lettere ved at finde et godt job, men også for arbejdsmarkedet, som får velkvalificeret arbejdskraft. Der bliver brug for meget højtuddannet arbejdskraft i fremtiden. Mange virksomheder vil efterspørge højtuddannet og specialiseret arbejdskraft, og der er brug for at få flere højtuddannede ind, hvis man vil undgå, at det går ud over væksten.

Vi har tidligere i salen debatteret målsætninger på uddannelsesområdet, og vi har set, at der kan være en bagside af medaljen. For målsætningen om, at 95 pct. unge kommer på en ungdomsuddannelse, består bagsiden af medaljen i et ofte stort frafald og så mange nederlag, at den unge måske aldrig får afsluttet en ungdomsuddannelse, og det er uheldigt. For regeringens 60-procents-målsætning består bagsiden af medaljen i spørgsmålet om, hvorvidt der bliver flyttet fra mange faglærte til videregående uddannelser. Tænk tanken DEA har beregnet, at hvis den målsætning føres ud i livet, vil det betyde en mangel på faglærte på 11.000 i 2020, og det vil også være uheldigt.

Som politikere har vi altså et ansvar for at sørge for, at der ikke opstår den her skumle bagside af medaljen for de målsætninger, der bliver sat, og det er vigtigt, at målsætningen ikke kommer til at kompromittere kvaliteten og fagligheden. Vi ønsker ikke et universitet, hvor kvaliteten udvandes, blot for at flere kan gennemføre en universitetsuddannelse.

Vi ønsker at vedblive at værne om den højeste forskningskvalitet og et højt fagligt niveau for de studerende, og det er derfor, denne debat, som Dansk Folkeparti rejser i dag, er så utrolig vigtig. Derfor er det også nødvendigt, at der tages en række initiativer, som understøtter dette. Ellers vil man med 95-procent-målsætningen blot ende med et stort frafald og desillusionerede unge, og det kan man hverken være bekendt over for samfundet eller over for de unge selv.

Kl. 12:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, kort sagt uddannelsesministeren.

Kl. 12:43

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Det er jo traditionen, at ministeren takker for en god debat, og det vil jeg også gøre i dag, men der har måske været enkelte eksempler på, at man har gjort det uden at mene, at debatten har været rigtig god.

Der vil jeg sige, at jeg faktisk synes, at vi har haft en rigtig god og nuanceret debat i dag og er kommet omkring mange væsentlige temaer, herunder selvfølgelig, hvordan vi på en gang både øger optaget og produktionen af højt kvalificerede kandidater og udvikler kvaliteten.

Jeg er rigtig glad for, at det er en fælles ambition. Det hører jo så på en eller anden måde til de sjældenheder, man skal huske at hæfte sig ved, at Dansk Folkeparti synes, at en radikal minister i det her tilfælde fokuserer for meget på det brede og for lidt på eliten; nogle gange er diskussionen måske i virkeligheden omvendt, men det skal der også være plads til. I hvert fald vil jeg gerne kvittere for det, som jeg opfattede lidt som en snigende tilslutning til de tiltag, der er gjort, for at skabe grundlag for, at man på de videregående uddannelsesinstitutioner kan bruge gruppeeksamen de steder, hvor det er relevant for undervisningen og en relevant måde at afprøve undervisningen på, også selv om vi ikke er helt enige på folkeskoleområdet. Men ikke desto mindre er det godt at høre, at Dansk Folkepartis ordfører er enig i, at det i virkeligheden måske er smartere også at lade uddannelsesstederne selv tilrettelægge eksamenssituationerne.

Jeg hæftede mig også ved det, som jeg synes er det helt rigtige, nemlig det, der handler om, hvordan vi får skabt en almindelig kultur eller stemning rundtomkring for det, som Dansk Folkepartis ordfører sagde med, at i morgen altid skal være bedre end i dag. Det grundliggende er jo i virkeligheden, hvad det er for nogle rammebetingelser, og hvad det er for nogle målsætninger, vi er med til at sætte, som skaber og bidrager til, at man ude omkring på universiteterne, på fakulteterne og helt ude i undervisningslokalerne hele tiden har den bestræbelse både for dem, der underviser, og i sagens natur også for de studerende.

Jeg er også glad for, at flere har været inde på, at bedre ikke betyder at betyde langsommere, og at det ikke i sig selv er et kvalitetsstempel, at man bruger et godt stykke tid ud over normeret tid på sin uddannelse. Det, man nogle gange under debatten har fået indtryk af, er, at skulle man gøre nogle tiltag, der fremmer, at folk nærmer sig normeret tid, hvad der altså kun er 10 pct. af de studerende, der gør i dag, er det automatisk lig med at forringe kvaliteten. Det mener jeg ikke man kan sige. Man kan jo også se, at der i hvert fald er en meget, meget stor spredning i tidsforbruget, ja, faktisk en gennemsnitsforskel på 2 år mellem det universitet, som er tættest på normeret tid, og det universitet, der er længst fra, og jeg synes ikke, man kan sige, at det betyder, at alle dem, der kommer fra det universitet, som så er Københavns Universitet, nødvendigvis er 2 år dygtigere end de andre.

Kvalitet står øverst på dagsordenen, som flere også var inde på. Vi har sat det øverst på dagsordenen i udviklingskontrakten for universiteterne, netop brugt den facon for at fremme den kultur, som forespørgerne også var inde på, og siger: Nu må I sætte jeres egne mål for, hvordan I vil fremme kvaliteten. Nogle steder har der som på Københavns Universitet været en udfordring med timetallet på visse studier, og andre steder som eksempelvis DTU, hvor man har et relativt højt timetal på alle uddannelser, er det måske andre ting, der har med kvaliteten at gøre. Men man sætter sig konkrete mål, og så mål, som vi er enige om der skal være progression i og hvordan vi konstaterer der er det, og det er et fantastisk godt redskab. Det synes jeg også tilbagemeldingerne tyder på.

Jeg er også enig med Venstres ordfører i, at en uddannelse er noget, man tager, og at vi derfor skal have høje forventninger til de studerende, for det er ikke noget, man får. Jeg er også enig i, at kvalitet i meget høj grad er et spørgsmål om, hvordan vi anvender ressourcerne, og ikke kun, som man nogle gange kan få indtryk af, hvor mange ressourcer vi anvender.

Venstres ordfører nævner i ny og næ det her med ph.d.- og post-docsituationen, og det er selvfølgelig en relevant problemstilling på et tidspunkt, hvor vi har øget ph.d.-produktionen meget, men der er bare en ting, jeg vil lægge til, og det er, at det ikke var tanken og ikke bør være tanken, at de mange ph.d.er, vi uddanner, pr. automatik er forudskikket en karriere inden for universiteternes tykke mure. Det er jo i meget høj grad tanken, at de skal ud at arbejde i de private virksomheder, og derfor skal vi passe på med at tilrettelægge syste-

met efter, at det er den eneste saliggørende vej for en ph.d. at blive i forskerkarrieren. Faktisk er der rigtig god brug for og bliver det endnu mere i fremtiden, viser analyser, at ph.d.erne er aktive på arbejdsmarkedet, også det private arbejdsmarked.

Med hensyn til det her med at komme hurtigere igennem synes jeg at Socialdemokraternes ordfører var meget god til at beskrive rigtig mange af de tiltag, vi kan gøre, for at vi får en lavere færdiggørelsesalder, som for de enkelte involverede vil blive opfattet som en kvalitet. Jeg har selv i den her uge været ude og nævne muligheden for at have en højere grad af vinteroptag, og jeg tror altså, at det for de fleste, der har lyst til at studere, må opleves som en fordel, at de ikke skal vente ½ år, hvis de har lyst til at komme i gang, og ikke nødvendigvis som noget negativt, selv om det i sagens natur vil bidrage til målsætningen om at nedbringe dimittentalderen.

Kl. 12:48

Så er jeg også meget enig i, at det altså ikke nødvendigvis er sådan, at det nu er de næstbedste, vi skal have uddannet på universiteterne, som også Socialdemokraternes ordfører hæftede sig ved. Det er i meget høj grad et spørgsmål om, at vi også skal motivere de studerende til måske at søge lidt bredere, for der er jo nogle hvert eneste år, som faktisk er kvalificerede til et studium, men som bliver afvist, fordi der ikke er plads. Til gengæld har vi masser af områder, hvor der er ledige pladser. Vi kan ikke alle sammen være læger, der er ikke brug for, at vi alle sammen bliver læger, heller ikke dem, som har lyst til at blive det, og derfor er der altså behov for, at man også skaber grundlag for en bedre sammenhæng og en større fleksibilitet, så de studerende kan gå ind ad flere indgange og også ud ad flere udgange og på den måde få sig en uddannelse, som de i høj grad selv præger.

Så har der været en diskussion om midlerne, og det er jo også meget rimeligt, at der er det. Der synes jeg bare jeg vil sige, både til Enhedslistens og i høj grad også til Liberal Alliances ordfører, at når der spørges, om regeringen har en langsigtet plan, må man jo sige, at det har vi, vi har lige fremlagt den, en 2020-plan, hvor vi meget målrettet satser på at hæve uddannelsesniveauet i Danmark og også prioriterer det økonomisk.

Det er jo altså rigtig afgørende, at vi sikrer det økonomiske fundament for det her, for ellers risikerer man jo, at kvaliteten skrider. Det er det, vi har gjort med de 1,5 mia. kr. til det nuværende niveau på de 54 mia. kr. til at sikre de strukturelle udgifter i form af øget SU og mindre skatteindtægter, 2 nye milliarder til at sikre grundlaget for de 60 pct. og derudover selvfølgelig taxameterfinansieringen, som ligger inden for det prioriteringsrum, som vi har i forhold til 2020-planens sidste elementer om et øget råderum til vækst, beskæftigelse og uddannelse. Så der er taget højde for de her ting, det skaber et grundlag og et økonomisk fundament for de målsætninger, vi har, og derfor er jeg også rigtig glad for den positive modtagelse af 25-procents-målet her i dag.

Så sagde Enhedslistens ordfører, at hvis man skulle klandre regeringen for noget – det skal man jo ikke nødvendigvis, men altså, hvis man alligevel ikke kan lade være – så skal vi tage hovedet ud af busken i forhold til at komme hurtigere igennem. Og der er det bare, jeg vil sige, at præcis temaet med den negative sociale arv, som blev taget op, jo er et godt eksempel på, hvem det er, der har glæde af frafald. Det er i hvert fald ikke de enkelte studerende, og det er jo ikke institutionerne. Hvis vi sørger for, at folk ved, hvad det er for en uddannelse, de søger ind på, gennem ordentlig vejledning, og hvis vi også igennem vores optagesystem bl.a. med udvidelsen af kvote II, som jeg har lagt op til, sørger for, at folk rent faktisk får en chance, men at de ved, hvad det er for studium, de kommer ind på, og dermed reducerer frafaldet, ja, så får vi altså både en lavere dimittentalder, og vi får gjort noget ved, at vi kan se, at der trods alt er en vis sammenhæng mellem, om man kommer fra et hjem, hvor der var

mange akademikere omkring spisebordet, eller man ikke gør, og risikoen for at falde fra.

Der er det bare, jeg siger, at det vel er endnu et eksempel på, at man også skal passe på, at man ikke stikker hovedet i busken, hver gang man hører det med lavere dimittentalder, for der kan faktisk ligge mange forbedrende elementer i det, som for den enkelte studerende vil blive oplevet som et fremskridt.

Så er det jo lige før, at jeg kan sætte flueben ved alt det, som fru Mette Bock talte om. Ja, vi arbejder med en taxameterreform. Ja, vi arbejder med at ændre akkrediteringssystemet. Og ja, vi har fremlagt en langsigtet plan. Jeg forstår godt, hvad der tales om, nemlig en flerårssaftale i forhold til finansloven, og der vil jeg sige, at det jo er en god ambition at have. Jeg kan sagtens forstå, at universiteterne og alle andre i øvrigt er interesseret i det.

Jeg vil dog sige, og det må vi jo diskutere, når vi kommer til finansloven, at der jo er en meget høj grad af stabilitet. Altså, både forskningsudgifter og undervisningstaxameter er jo gået op i de senere år, bl.a. drevet af velfærdsaftalen. Så det er jo gået op, og det, vi så rykker, er det marginale. Det vil man gerne vide, og det er helt fair. Men jeg vil bare sige, at der jo er den stabilitet i det, at når vi har sagt, at 1 pct. er et gulv og ikke et loft, og at vi derfor vil lade forskningsudgifterne vokse med væksten, ja, så er det jo en indikation om, at det går den vej og ikke den anden. Og jeg har ikke hørt nogen foreslå, at vi skulle reducere taxametrene.

Derfor ærgrer det mig selvfølgelig også, at fru Mette Bock og Liberal Alliance ikke har lyst til at være med i det forslag til vedtagelse, som kunne have været for alle partier i Folketinget, fordi det efter sigende skulle være et rigtigt mål. Jamen der er ikke nogen, der lægger op til, at det skal være et rigtigt mål, men det er jo svært at forlange, at vi skal lave en langsigtet økonomisk plan, hvis vi ikke må sætte nogle forudsætninger op om, hvad det er, vi skal regne på.

Hvis ikke man vil sætte nogle målsætninger op for, hvor mange der skal have en lang videregående uddannelse, og hvor mange der skal have en uddannelse i almindelighed, så kan vi ikke lave økonomiske forudsætninger og regnestykker, der finansierer det. Og derfor må man sige, at det synes jeg i hvert fald ikke skal være det afgørende argument. Jeg er da ked af, at det så efterlader alle de andre omkring 170 mandater i en uoplyst tilstand, at det ikke skulle klæde et oplyst samfund at have uddannelsesmålsætninger. Det har vi nu altså haft i nogle år, vil jeg sige, også med brede flertal i Folketing, så mon ikke det hele går? Det tror jeg.

Så vil jeg sige til den konservative ordfører, som tiden løber ud, at jeg ikke har noget imod at dele æren med min forgænger, men man må dog sige, at det historiske ved den her dag er, at nu får vi med et meget, meget bredt flertal i Folketinget vedtaget en målsætning for, hvor mange der skal have en lang videregående uddannelse. Det har vi ikke haft før, det er ikke sket før, det er historisk, og det er rigtig afgørende.

Jeg deler også helt ambitionen hos alle dem, der siger, at det her jo ikke bare er et arbejdsmarkedspolitisk spørgsmål, men at det i høj grad er et spørgsmål om, at uddannelse og dannelse skal gå hånd i hånd. Det skal være uddannelse med mening, og det er et meget vigtigt signal, vi i dag sender til de unge om, at vejen til fremtidens arbejdsmarked er brolagt med uddannelse, og til universiteter og andre uddannelsesinstitutioner for lange videregående uddannelser om, at der er en meget bred opbakning i Folketinget til at sikre det økonomiske grundlag, samtidig med at kvaliteten holdes i hævd. Det glæder mig rigtig meget, og derfor siger jeg tak for en rigtig god debat.

Kl. 12:54

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ministeren. Der er en kort bemærkning fra hr. Esben Lunde Larsen fra Venstre.

Kl. 12:54

Kl. 12:57

Esben Lunde Larsen (V):

Tak for det. Det er blot i forhold til ministerens bemærkning om ph.d'er. Det lå faktisk ikke i min tilkendegivelse om ph.d'er, at de skal forblive på universitetet, men at det er væsentligt, hvis man skaber 10.000 flere studiepladser, at der så også skabes flere ph.d.- og postdocpladser, for der vil jo være en del af disse 10.000 studerende, som måtte have et ønske om at fortsætte i det universitære system. Men Venstre har klart tilkendegivet – og det har vi også gjort i regering – at det er væsentligt for os, at den viden, som både ph.d'er og postdoc'er akkumulerer, kommer ud og virker i samfundet, og det ønsker vi naturligvis fortsat at den gør.

Kl. 12:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Uddannelsesministeren.

Kl. 12:55

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg er glad for at få den nuancerende, for jeg tror, det er rigtig afgørende, når vi nu skal diskutere, om vi skal fortsætte den ph.d.-satsning, der har været, at vi så forholder os til, at det i høj grad er noget, som er med til at præge arbejdsmarkedet. De foreløbige analyser tyder i hvert fald på, at de højproduktive virksomheder, som vi skal forvente skaber væksten i Danmark, altså har brug for de her højt kvalificerede folk, og derfor skal vi passe på, når vi indretter uddannelsessystemet efter det, at vi så ikke betragter det som sådan en sideeffekt, men at det faktisk er en del af hovedvejen.

Så vil jeg også blot i forhold til hr. Esben Lunde Larsens tidligere indlæg understrege, at for os er det en klokkeklar analyse, at der er arbejde at få til højt kvalificerede medarbejdere, også i årene fremover. Og det er jo derfor, vi sikrer finansieringen til SU og skatteindtægterne efter det. Men det er altså ikke sådan, at vores regnestykke falder sammen, hvis arbejdsløshedsprocenten udvikler sig anderledes. Det er ikke naturen hos en mellemfristet plan; der er det strukturerne, vi taler om. Så det skal hr. Esben Lunde Larsen ikke være bekymret for.

Kl. 12:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Er der endnu en kort bemærkning? Det var der ikke. Så er der en ny kort bemærkning fra hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:56

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Når vi snakker økonomi og 25-procents-målsætningen, vil jeg gerne høre ministeren i forhold til den artikel, som kom i Avisen.dk i går, hvor der på basis af Danmarks Statistik blev regnet lidt på, hvor mange personer de her 25 pct. egentlig vil svare til i 2020. Og der kan man se, at der i 2011 var 51.000 af de 25-29-årige, der havde enten påbegyndt eller afsluttet en lang videregående uddannelse. Med den befolkningsprognose, den fremskrivning, der er, vil de 25 pct. svare til 97.200 i 2020. Det er 46.000 flere end i 2011.

Jeg ved godt, at når man siger, at de, der startede på universitetet sidste år, svarer til 23½ pct., hænger det nogenlunde sammen. Men så vidt jeg har forstået, kræver det her jo faktisk rigtig mange flere penge, end der er afsat i regeringens budgetter, eller har jeg misforstået det?

Kl. 12:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Uddannelsesministeren.

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg er tilbøjelig til at bekræfte, at det må bero på en misforståelse, for når vi har sagt, at vi øger kapaciteten, betyder det jo i sagens natur, at der over årene bliver mange flere studerende, også flere end de 10.000 ekstra, som vi taler om, for når vi først øger kapaciteten med de ekstra studiepladser, vil det jo år for år bygge op til at blive nogle tusinde flere studerende.

Derfor er jeg ikke sikker på, at det nødvendigvis er sådan, at tallene ikke stemmer overens, men da jeg ikke kender baggrunden for regnestykket fra www.avisen.dk – andet end som jeg har fået det refereret i telefonen – så vil jeg næsten opfordre til, at hr. Jens Henrik Thulesen Dahl sender spørgsmålet over, og så vil vi bede nogle folk om at regne på det.

Jeg kan bare sige, at de forudsætninger, vi har for vores økonomiske plan, svarer nøjagtig til den måde, hvorpå man arbejdede med forudsætningerne for 50-procents-målsætningen i den tid, hvor hr. Jens Henrik Thulesen Dahls parti lagde stemmer til finanslovene. Derfor vil jeg sige, at vi regner helt, som man plejer.

Kl. 12:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 12:58

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil lige tage fat i en anden ting, for ministeren kvitterede for, at jeg kunne se noget positivt ved gruppeeksamen. Men han sagde så også, at det kun er der, hvor det er relevant. Der skal jeg bare lige have bekræftet, at det jo så må betyde – går jeg ud fra – at det ikke er relevant i folkeskolen. Men jeg hørte ministeren antyde et eller andet, og jeg har svært ved at se, hvordan kvaliteten skulle være i det.

Kl. 12:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Uddannelsesministeren.

Kl. 12:59

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg tror, at det, der måske skiller vandene – det er lidt ærgerligt at skulle slutte med den tone, når man nu er enige om et fælles forslag til vedtagelse i dag – er jo, at jeg nok har samme forhold til folkeskolerne, som hr. Jens Henrik Thulesen Dahl har til universiteterne. Jeg tiltror også dem, at de er i stand til at tilrettelægge en undervisning og en eksamenssituation, der hænger sammen, og jeg ville sådan set meget gerne medvirke til, at vi også udviser større tillid til vores primære uddannelsesinstitutioner, altså folkeskolerne, som jo har 100 pct. af Danmarks ungdom igennem deres skoler.

Derfor vil jeg sige, at for mig er det ikke sådan, at gruppeeksamen bør være forbeholdt de videregående uddannelsesinstitutioner. Anvendt med omtanke synes jeg det er et fornuftigt redskab, og som i enhver eksamenssituation bør der sørges for, at det afspejler undervisningen, og at man får en individuel bedømmelse, uanset hvordan det er tilrettelagt.

Kl. 13:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til uddannelsesministeren. Så skal jeg spørge, om forespørgeren vil have anden rund. Det vil forespørgeren gerne, og derfor får Jens Henrik Thulesen Dahl ordet.

Kl. 13:00

(Ordfører for forespørgerne)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Mange tak for det. Jeg vil bare gerne lige sige rigtig mange tak for en god og konstruktiv debat. Jeg ser, at vi faktisk har et godt grundlag at arbejde videre på.

Jeg synes, at nogle af de ting, der bliver nævnt, understøtter, at der selvfølgelig er behov for at gøre noget. Når nogle kan stille sig op og sige, at de dygtige nok skal klare sig, mener jeg, at vi har en udfordring, for det skal de selvfølgelig nok. De dygtige klarer sig altid. Men vi har brug for, at de dygtige bliver de dygtigste, og det er vi altså nødt til at understøtte og arbejde videre med. Jeg ser meget frem til, at vi senere på året kommer til at snakke akkreditering og kvalitetssikring af de systemer, der skal være derude, og jeg tror, der er en klar pointe i, at man snakker kultur.

Når ministeren taler om normeret tid, er det for mig at se helt klart en kulturting. Nogle universiteter har en kultur, der siger, at man bruger et par år ekstra, mens andre ikke har det. For mig at se er det faktisk en kvalitet at være i stand til at afslutte sit studie på normeret tid, og hvis vi kan få den kultur ind, forestiller jeg mig, at vi også vinder mange ting på den led.

Egentlig vil jeg bare afsluttende sige mange tak for debatten og se frem til et konstruktivt videre arbejde på det her område.

Kl. 13:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om det fremsatte forslag vil som nævnt først finde sted tirsdag den 15. maj 2012.

Kl. 13:01

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

I dag er der følgende anmeldelse:

Ministeren for by- og bolig- og landdistrikter (Carsten Hansen):

Lovforslag nr. L 189 (Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Forhøjelse af Landsbyggefondens investeringsramme for 2012 til renovering)).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 15. maj 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:02).